

Rassisme kortgevat

Enige student of personeel sal eersdaags 'n klag by Administrasie kan lê indien daar teen hom of haar gediskrimineer word op grond van velkleur. Die Direkteur: Studentesake, prof Flip de Wet, is deur die aangewese rektor aangestel om só 'n klagtemeganisme te skep.

Deur SYBRANDUS ADEMA

DIÉ besluit volg na 'n vergadering op 24 Februarie tussen die HK en inwonende hoofde van Goldfields, die aangewese rektor, prof Andreas van Wyk, en verskeie ander belanghebbendes, waar probleme rakende rassisme op die kampus bespreek is. Die vergadering het verder daartoe gelei dat prof Van Wyk 'n waarskuwing aan Elsenburg Landboukollege gerig het dat hulle van kampusaktiwiteite geskors sal word indien hulle weer betrokke sou wees by voorvalle van rassisme. Die waarskuwing is gerig na aanleiding van vorige botsings tussen die inwoners van Goldfieldskoshuis en die Kollege as gevolg van rassistiese opmerkings wat veral tydens rugbywedstryde gemaak is.

Volgens die prim van Goldfields, Gregory Botha, was die waarskuwing geslaagd aangesien 'n daaropvolgende wedstryd teen Elsenburg op 9 Maart goed verloop het.

Die Administrasie het ook met koshuushoofde gepraat en hulle aangese om hulle rassistiese optrede in koshuise te bekamp.

Volgens mnr Botha voel swart studente dat daar te min op die kampus gedoen word om rassisme te bestry.

"Goldfieldskoshuis wou in die verlede nie aan kampusaktiwiteite soos Karnaval en sport deelneem nie. Sedert ons in 1992 wél begin deelneem het, het ons baie gefrustreerd geword vanweë die rassistiese optrede teen van ons inwoners. Elsenburg Landboukollege en ver-

skeie koshuise het vir ons baie probleme gegee, maar ons het dit verduur, aangesien ander koshuise dit vir ons die moeite werd gemaak het om deel te neem," het mnr Botha gesê.

Ander vorme van rassisme wat hy geopper het is die feit dat daar so min swart studente aan die universiteit studeer en die feit dat daar tydens registrasie na persone se ras gevra word. Daar is volgens mnr Botha baie min swart studente in die koshuise wat veronderstel is om "oop" te wees en word hierdie vorm van rassisme vererger deur die optrede van sommige inwonende hoofde.

"Ons is ook ongelukkig oor die kwessie van 'Die Stem' wat by ampelike geleenthede gesing word, veral aangesien die universiteit geensins onder 'n verpligting staan om dit te gebruik nie," het hy gesê.

Volgens hom probeer hulle al jare lank die probleme aanspreek aangesien rassisme op die kampus verhoudinge en deelname aan kampusaktiwiteite in die algemeen onaangenaam maak vir swart studente.

"Dit gaan nie vir ons oor kleinlikhede nie, maar oor die groter kwessies wat ons al telkens geopper het," het mnr Botha gesê. "Die universiteit behoort hul opvoedingstaak te vervul deur op 'n duidelik waarneembare wyse op te tree om rassisme op die kampus te bestry. Om dit bloot op papier te stel dat hulle teen rassisme gekant is, is nie goed genoeg nie. Rassisme behoort 'n strafbare oortreding gemaak te word."

Mosie misluk

SLEGS 397 stemgeregtigdes het vorige Dinsdagaand se monstervergadering in die Gat bygewoon. Aangesien die vereiste van 750 studente vir 'n kworum nie teenwoordig was nie, het die stemming in verband met die mosie slegs op 'n meningspeiling neergekom.

Altesame 201 studente het ten gunste van die mosie, wat gelui het dat die rubrieksrywer van Perspektiewe en Dinge, Marius Visser, moes bedank aangesien sy rubriek "volgens die Studente-unie, studente aanstoot sou gegee het," gestem. Daar het 147 studente teen die mosie gestem, terwyl drie bedorwe stembriefies getel is. 46 studente het buite stemming gebly.

Verskeie studente is spreekbeurte toegestaan om hul menings aangaande die mosie te lug. Van die

sprekers is telkens onderbreek terwyl hulle gepoog het om hul standpunte te stel. Toe mnr Visser se spreekbeurt aangebreek het, het 'n groot aantal studente van Helderberg, wat onder andere 'n banier met die woorde "Moffies oorleef nie, slag Visser" vertoon het, die vergadering luidrugtig verlaat.

Volgens die voorsitter van die SR, André van der Spuy, het die vergadering 'n paar sake op die voorgrond geplaas.

"Ten eerste is dit duidelik dat addisionele meganismes geskep moet word om die menings van studente aan te hoor, veral aangesien 'n monstervergadering inherente beperkings het," het hy gesê.

Hy het bygevoeg dat die SR hul distansieer van die vertoon van die banier en die uitstappery.

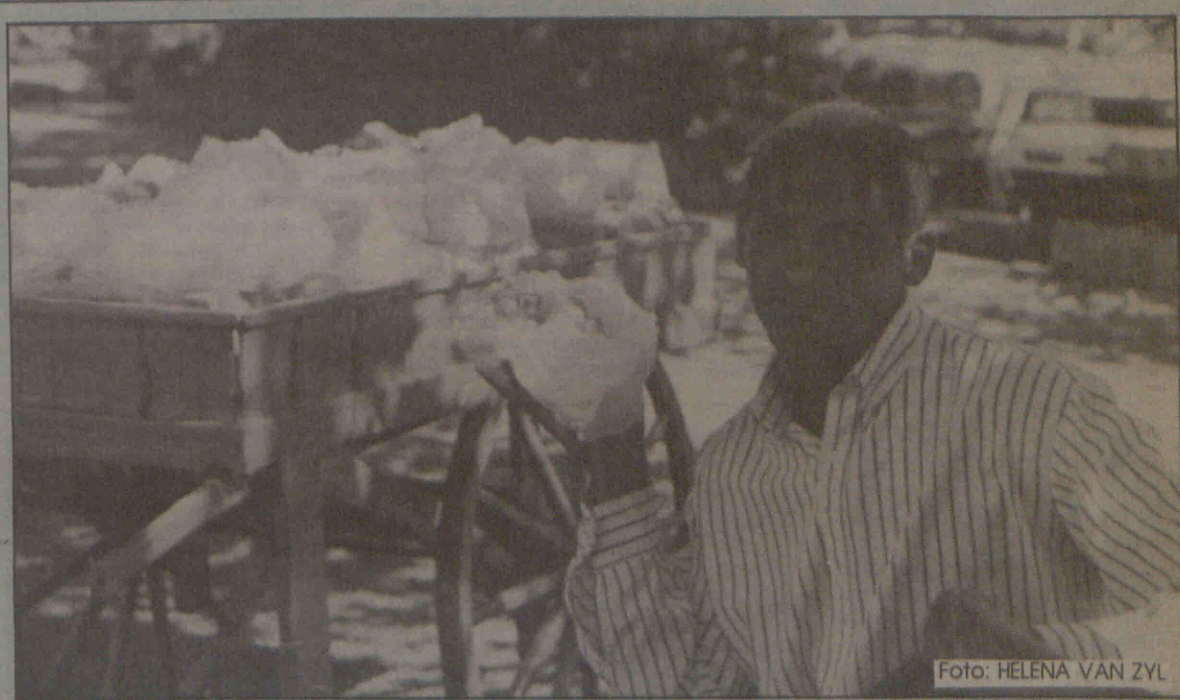

Foto: HELENA VAN ZYL

Mnr Hans Japhta by die vrugtestal waarvan die toekoms tans in die weegskaal is.

Smous se toekoms onseker

'N AFVAARDIGING van die Stellenbosse Stadsraad asook die aangewese rektor, prof Andreas van Wyk, het onlangs 'n versoek tot die Administrateur van Kaapland, mnr Kobus Meiring, gerig om die smouse in die middedorp te beperk tot persele wat vir die doel deur die Stadsraad beskikbaar gestel is.

Die voorgestelde mosie, wat van toepassing sal wees vanaf ongeveer die middedorp tot en met die Marais-natuurreservaat aan die bopunt van Victorialaan, die sogenaamde historiese kern van Stellenbosch, het intussen verontwaardiging van ten minste een smous uitgelok.

Volgens die eienaar van die

vrugtestalletjie op die hoek van Victorialaan en Bosmanstraat (oorkant Dagbreek), mnr Etienne Joubert, is sy werknemer, mnr Hans Japhta, onlangs genader deur 'n amptenaar wat hom aangese het om weg te skuif. Mnr Joubert het toe 'n gesondheidsinspekteur, mnr Johan Griessel, gaan sien, wat hom ingelig het dat mnr Japhta slegs tot tyd en wyl die mosie aanvaar word mag handel dryf. Daarna sal hy volgens mnr Griessel die area moet verlaat.

Die hoof van skakeldienste van die munisipaliteit van Stellenbosch, mnr Riaan Smit, het by navraag geantwoord dat die Stadsraad nie teen informele handel gekant is nie, maar dat die "onorde-

like smousery op die sypaadjies" vir baie inwoners asook die Stadsraad onaantwoordbare afmetings aangeneem het.

"Daar is estetiese en ander oorwegings soos verkeers- en voetgangersverkeer wat ook in ag geneem moet word om funksionele dorpsadministrasie te verseker."

Mnr Joubert voel egter dat sy vrugtestal wel esteties aanvaarbaar is aangesien dit by die omgewing inpas en gereeld skoongemaak word.

"My stalletjie skep 'n werksgeleentheid en kompeteer geensins met ander besighede nie. Wat van die beginsels van die vryemarkstelsel?" het hy gesê.

Waardevolle bome verdwyn uit botaniese tuin

WAARDEVOLLE taksisbome in Italiaanse terracotta-potte wat die nag van 24 Februarie uit die Universiteit se Botaniese Tuin verdwyn het, is steeds skoonveld.

Volgens die kurator van die Botaniese Tuin, mnr Wim Tijmens, is die bome, wat in die watertuin gestaan het, baie waardevol.

Op die nag van 12 Februarie het 'n waardevolle vyftigjarige Chinese palmboom ook met balie en al uit die tuin verdwyn. Dié palmboom was een van twee van dieselfde soort wat aan weerskante van die voordeur gestaan het. Die ander een het gelukkig onaangeraak gebly.

Die palm is egter op geheimsinnige wyse weer die nag van 1 Maart in die botaniese tuin teruggeplaas. "Die balie is só swaar dat minstens vier mense nodig is om dit op te tel en dit moes boonop bô-oor die gesluite hek getel word," het hy gesê.

Volgens mnr Tijmens word albei voorvalle deur die polisie ondersoek. "Leidrade word opgevolg. Ons weet in watter koshuis die palm gehou was," het hy gesê.

Inbreker aangekeer

'N STUDENT is die nag van 26 Februarie met die dood bedreig toe daar by haar woonstel ingebreek is. Volgens die student het 'n paar mans die deur van haar woonstel oopgesluit en ingeloopt. Een van die mans het bedreig om haar te skiet indien sy nie sou stilbly nie. Sy het egter om hulp geroep en van die ander inwoners se aandag getrek.

'n Uitgebreide soektog deur die inwoners is in die omgewing van die Krommerivier na die vermeende inbrekers geloods, maar niemand is gevind nie. By hul terugkeer het hulle 'n persoon, wat volgens hulle baie dronk was, opgemerk wat probeer het om weg te kruip. Die vrou het hom herken as die persoon wat haar bedreig het en die studente het 'n burgerlike arrestasie gemaak. Die polisie het kort daarna op die toneel verskyn en die man in hegtenis geneem.

Dié voorval is een van talle inbrake wat die afgelope tyd by die pasvoltoorde Eikenwaters woonstelkompleks in Birdstraat wat hoofsaaklik studente huisves, plaasgevind het. Volgens een van die inwoners, wat verkies om anonim te bly, word daar vermoed dat van die werkers aan die kompleks sleutels in

hulle besit het waarmee hulle toegang tot die woonstelle kan verkry.

Hy het gesê dat iemand die nag van 1 Maart probeer het om sy voordeur oop te sluit. Hy het wakker geword en die persoon het weggehardloop. Hy en van die ander inwoners het na die vermeende inbreker gesoek, maar was onsuksesvol. Twee ure later het die persoon weer gepoog om by sy woonstel in te breek, maar het weer weggehardloop toe hy opgemerk is.

Vrydagaand van dieselfde week het dieselfde student by sy aankoms by sy woonstel 'n man voor sy venster sien staan.

"Toe ek nadergestap het, het hy skielik omgedraai en my in die gesig geslaan. Ek het sy knieskyf afgeskop en toe hy my weer probeer slaan het, twee van sy vingers gebreek. 'n Paar van sy vriende het daarna opgedaag en hom weggehelp nog voor ons hom kon arresteer," het hy gesê.

Gister het 'n persoon in die hof verskyn op die klag van huisbraak met die opset om aan te rand. 'n Wag is intussen by die woonstelle aangestel, terwyl die eienaars ook beplan om die woonstelle se sekuriteit te verbeter.

Trek jou kruis:

Maar is SA kiesers al gereed?

p4

Die SAP:

Is die arms te lank?

p5

Nuwe me Matieland

ME Rozelle Coetzee is Saterdagmiddag aangewys as me Matieland vir 1993. Die twintigjarige me Coetzee is 'n finalejaar Bedryfsielkunde-student.

"Die kompetisie was 'n aangename ervaring en ek en my mede-finaliste het goeie vriende geword," het sy gesê.

Me Amanda Grewe is aangewys as eerste prinses en Me Michelle Bradbury as tweede prinses.

Daar is van elk van die finaliste verwag om R3 000 vir Uskor in te samel. Die manier waarop hulle die fondse ingesamel het, sou uiteindeelik een van die kriteria wees waar-

volgens hulle beoordeel word.

Me Coetzee se pryse sluit onder meer 'n oorsese reis na enige Europese bestemming, 'n week by die High Rustenburg Hydro en jaarlang lidmaatskap van Perfect Health Club in. Die finaliste kon ook die Kobus Dippenaar-aandrokke wat hulle op die koningsaand gedra het, hou.

Die SR-voorsitter, André van der Spuy, me Helene Opperman van Uskor, mnr Henry Fabe van SAB en mnr Johan Louw van Uwe Kötterjuweliers het onder andere as beoordelaars opgetree.

Foto: HELENA VAN ZYL

Rozelle Coetzee, vanjaar se Me Matieland.

Beraad laat koshuise praat

'n ORIËNTERINGSBERAAD, gereël deur Sosius, is Donderdagaand 4 Maart in die Sanlamsaal gehou. Verskeie HK-lede en ander koshuisverteenwoordigers het die lewendige bespreking rakende oriëntering bygewoon.

Tydens die beraad het daar sterk pleidooie vir en teen oriëntering na vore gekom. 'n Juniordosent verbonde aan die Departement Engels en 'n oud-Wilgenhoffer, mnr Francois Tredoux, het hom sterk uitgespreek teen enige vorm van doop, oriëntering of verwelkoming.

"'n Universiteit is in die eerste plek daar om mense se kennis uit te brei ten einde hulle 'n groter insig te

gee. Individualisme behoort hier ten volle ontgin te word en juis dít is strydig met die hele idee van doop in koshuise waar jou identiteit vir jou gegee word."

Die SR-lid vir manskoshuise en prim van Simonsberg, Louis du Preez, was in teenstelling hiermee sterk ten gunste van oriëntering. Hy het gesê dat die reëls wel noodsaaklik is en gehoorsaam moet word ten einde 'n sinvolle verwelkoming te bewerkstellig. Hy voel egter dat die meeste mense na Stellenbosch toe kom om die unieke atmosfeer te ervaar en dat koshuistradisie onlosmaaklik deel is daarvan.

Tydens die groepbespreking is Administrasie se reëls en regulasies ten opsigte van oriëntering bespreek en verskeie voorstelle oor hoe om dit te verbeter het na vore gekom.

Onder andere is daar voorgestel dat die reëls hersien moet word deur HK-lede in samewerking met Administrasie, terwyl inspekteurs aangestel moet word om enige wanpraktieke tydens die oriënteringssweek te monitor. Hierdie reëls moet welbekend wees aan alle senior studente. Klagtekanale vir eerstejaars moet ook meer toeganklik en prakties gemaak word.

Dam hou geen gevaar in

'n KAAPSTADSE navorsingslaboratorium het onlangs bevind dat dit wêl veilig is om in die Coetzenburgdam te swem.

"Daar kom wel 'n hoë konsentrasie onskadelike varswater coliform-bakterieë voor en dit is nie noodwendig lewensgevaarlik nie. Indien die water egter gedrink word, kan dit wel tot fisiese ongesteldhede lei," het 'n senior mikrobioloog van Swift Micro Laboratories, wat die watermonsters getoets het, me Valme Kromker, gesê.

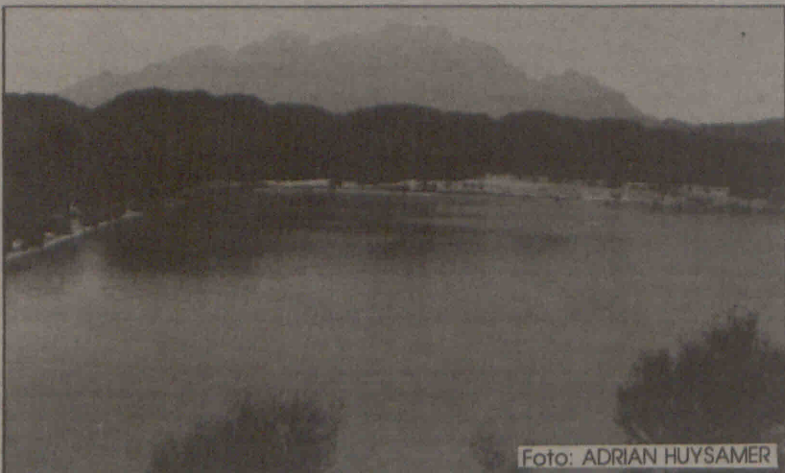

Foto: ADRIAN HUYSAMER

Die Coetzenburgdam wat onlangs veilig verklaar is.

Majuba loop deur onder brand

Deur PIETER BRUWER

INWONERS van Majuba moes vroeg Sondagoggend bontstaan om ernstige brandskade aan hulle koshuis te verhoed.

Volgens 'n inwoner van Majuba, mnr André Mostert, het hy iemand in die koshuis se vierkant hoor rondskarrel waarna hy deur sy venster geloer het om ondersoek in te stel. Hy het 'n persoon gesien wat besig was om by die koshuis se fietsrakke te peuter. Direk daarna het die brand uitgebreek.

Vinnige reaksie van mnr Mostert, Dale Ervine en die inwonende hoof se dogter, me Hanlie Prins, het voorkom dat die brand hand uitgeruk het. Talle fietse en twee motorfietse was egter reeds deur die brand beskadig terwyl skade ook aan die afdak en mure aangerig is.

Volgens die inwonende hoof, dr Riaan Prins, word 'n saak van brandstigting ondersoek. Hy twyfel egter of enige van die koshuis se inwoners iets met die voorval te doen het. Die skade beloop tussen dertig en veertigduisend rand.

Foto: HELENA VAN ZYL

Brandskade by Majuba.

Nuusflitse

Admin betree ruimte-eeu

DIE US se nuwe rekenaarsstelsel wat onlangs in gebruik geneem is, maak die integrasie van inligting vinniger en skakeling beter, sê die hoof van Informatietegnologie, prof Sias Meij.

Die nuwe stelsel integreer die studentestelsel, finansiële stelsel en die personeelstelsel en daarom kan prosesse nou in 'n korter tyd afgehandel word.

Sowat drieduisend programme is reeds intern vir die stelsel geskryf en die buitemuurse fakulteite soos Bellville en Tygerberg is ook gekoppel aan die netwerk. Verder is die Universiteit ook gekoppel aan internasionale netwerke en dit lewer belangrike dienste soos elektroniese pos. - Pierre Oosthuizen

Beter behandeling vir natuur

DIE natuur, veral bome, moet waardeer word, sê die SR-lid vir omgewingsake, Rainer Gillich, wat vanjaar verskeie geleenthede gaan reël om aan studente die nodige inligting oor die natuur te verskaf.

Daar is reeds verskeie aksies aangebied soos byvoorbeeld "Waterweek". Verlede Saterdag is daar ook 'n skoonmaakoperasie by die Lourensrivier gehou.

'n Spreker van Johannesburg sal op 20 April studente oor verpakking en die effek wat dit op die omgewing het, toespreek. Volgens mnr Gillich is die spreker "uitstekend en is dit die moeite werd om die geleentheid by te woon." Ná die bespreking sal daar kaas en wyn bedien word.

Verder voel die bestuur van omgewingsake dat daar 'n nuwe naam vir hulle gegee moet word. Volgens mnr Gillich klink Omgewingsake te veel na 'n 50/50-program. Voorstelle word verwelkom en kan aan die SR gerig word. - Leoni Molenaar

Gemeente nie betrokke genoeg

AKTUALITEITSWEEK is vanjaar vir die tweede keer deur die NG Studentekerk aangebied. Volgens die voorsitter van die komitee verantwoordelik vir die Aktualiteitsweek, mnr Herman Wasserman, is daar gevind dat die gemeentelid nie betrokke genoeg by aktuele sake is nie.

Die eredienste het onder leiding van ds Willem Nichol van die Studentegemeente in Pretoria, plaasgevind.

Die week is Sondagmiddag afgesluit met 'n erediens waartydens ds Russel Bothman van die NG Sendingkerk as gasspreker opgetree het. Volgens mnr Wasserman is die Aktualiteitsweek nie so goed soos verlede jaar bygewoon nie. - Anna-Retha Kriel

Oorsese professore besoek US

TWEE oorsese professore het hierdie maand besoek afgelê aan die Universiteit van Stellenbosch.

'n Opvoedkundefilosof van die Instituut vir Filosofie van die Universiteit van Salzburg, prof Gerhard Zecha, het die Departement Fundamentele en Historiese Opvoedkunde besoek vanaf agt tot tien Maart.

Hy het lesings vir die studente in die vorm van 'n akademiese gesprek aangebied. Daar is onder andere gepraat oor veranderende waardes in die onderwys en die relatiewiteit van moraliteit in opvoeding. Dit was sy tweede besoek in tien jaar aan die US.

'n Amerikaanse hoogleraar en hoof van die Departement Biologie van die Universiteit van Indiana in Fort Wayne, prof Bill Cooper, besoek tans die US en sal in die Departement Soölogie gedragstudies rakende chemiese kommunikasie doen. Hy sal op kampus wees tot twintig April. - Zelda Weitz

Suksesvolle eerstejaarsdebat

ME Danélie Serfontein, 'n mediese student van Lydia, het die Eerstejaarsredenaarskompetisie van die US Debatsvereniging gewen. Die finale rondte het eergisteraand in die rektor se Bloukamer plaasgevind.

Die deelnemers het tydens dié geleentheid sake uitgespook om die prys van R300 en die Jannie de Villiers-trofee in te palm.

Die finaliste het onder andere drie inwoners van Eendrag ingesluit, van wie mnr Robbie Engela die tweede en Francois van der Spuy die derde plek verower het. Die beoordelaars was dr Edwin Hees en dr Frikkie Lombard. Hulle het melding gemaak van die hoë standaard van vanjaar se inskrywings, asook die kritiese denke wat geopenbaar is. - Jean Meiring

Die SR besoek townships

DIE Studenteraad het onlangs 'n toer na verskeie townships in Wes-Kaapland onderneem. Dit is deur die Instituut vir 'n Demokratiese Alternatief vir Suid-Afrika (Idasa) gereël.

"Ons is met ope arms ontvang. Slegs een geval waartydens 'n groepie jeugdiges slagspreuke geskreeu het, het plaasgevind," het die SR-voorsitter, André van der Spuy, gesê.

Hy is van mening dat die gemiddelde student geen benul van die lewe in townships het nie.

"Verskynsels soos werkloosheid en ondervoeding is eerder die reël as die uitsondering. In geen township is 'n formele skool aangetref nie. Daar word wel pogings vanuit die gemeenskap aangewend om hulle eie toestande te verbeter." - Alvo Kotze

Motorfiets- & Buiteboord-motore

Gewaarborgde herstelwerk teen billike tariewe.

Gratis optel & aflewering in Stellenbosch-omgewing.

Stellenbosch Tegniese Dienste

ankenbrug
ellenbosch
Tel 75059

Colins Bestuurskool

Vir professionele opleiding volgens die jongste toetsmetode (K53). In Noordelike voorstede/Stellenbosch/Paarl/Wellington-omgewing.

Lid van SAIDI.

Ook onderrig in leerlinglisensie.

Skakel

(02211) 63-1532 tussen 08:00 en 17:00 of
(021) 981-6213 na ure.

Weet jy iets wat ons moet weet?

Bel Die Matie by 5979 of 72332

Ing week geslaagd

Deur ADÉL DE VILLIERS

INGENIEURSWEEK het die afgelope week letterlik met 'n slag begin. Ná 'n klein "misverstandjie" tussen twee voornemende ingenieurs, het een van die me Ingenieurswese-finaliste met 'n blou-oog opgeëindig. Die voorval het voorverlede Dinsdagaand tydens 'n kaas-en-wyn geleentheid, waar die tien finaliste aangewys is, plaasgevind. Volgens een van die ooggetuies het twee studente in 'n argument betrokke geraak en een het toe probeer om die ander te slaan. Hy het egter gemis en een van die finaliste in die oog geref. Die ingenieursweek het op 8 Maart afgeskop met 'n papiervlieg-

tuigkompetisie, waar die vliegtuig met die meeste dryfkrag as wenner aangewys is. Op die daaropvolgende Woensdag is 'n uitstalling gehou waartydens maatskappye inligting en verteenwoordigers aan studente beskikbaar gestel het. Die volgende dag is studente bekendgestel aan die jongste rekenaartegnologie. Die Coke-"down-downs" het die Vrydag plaasgevind, gevolg deur die Ingenieursbal later die aand. Ingenieursweek het verlede Saterdag geëindig met die Bergfietskermesse, waarvoor 'n hindernisbaan rondom die ingenieursfakulteit gebou is. Volgens die voorsitter van die Ingenieurs-studenteraad (ISR), me Reinette Buckle, was die week baie geslaagd.

Een van die besoekende Deense studente saam met, van links, die aangewese rektor, prof Andreas van Wyk, die Deense ambassadeur, mnr Pieter Bruckner, die vise-rektor: akademies, prof Hennle Rossouw en die SR-voorsitter, André van der Spuy.

Foto: HELENA VAN ZYL

Studente uit Denemarke lê besoek af

'n GROEP van veertien studente uit Denemarke het verlede week op Stellenbosch aangekom op die eerste been van hulle vyfweeke lange toer deur die land. Hulle is by 'n verwelkomingsgeleentheid in die LSS deur die aangewese rektor, prof Andreas van Wyk, en die Deense ambassadeur vir Suid-Afrika, mnr Peter Bruckner, toegesprek. Volgens een van die lede van die studentegroep, mnr Mads Tjaerby, word hulle deur oorsese maatskappye geborg om 'n studie te doen oor die bemerkingsmoontlikhede van produkte in Suid-Afrika. Die toer sal afgesluit word met 'n besoek aan die Krugerwildtuin.

Een van die deelnemers aan die Bergfietskermesse hard aan die trap. Foto: ADRIAN HUYSAMER

Let op drag, sê SP-vrou

'N VROU moet, ten spyte van al haar mooi ideale en geleerdheid, nooit haar unieke vroulike aard verloor nie, het die Staatspresidentsvrou, me Marike de Klerk, verlede Vrydag tydens 'n tuinparty by Nerina gesê. Sy was die eregas en gasspreker by die geleentheid.

Sy het verder gesê 'n vrou word op grond van haar kleredrag beoordeel aangesien dit haar persoonlikheid en ook in 'n mate haar bekwaamheid weerspieël. "Dit is daarom nodig dat ons ook weer na ons universiteitsdrag sal moet kyk", het sy gesê.

Kales is stok in Kampuswiel

KAMPUSBEHEER gaan vanjaar poog om 'n doeltreffende sekuriteitsdiens te verseker om wette en reëls toe te pas en as nooddiens op te tree. "Dit is nie ons werk om agter kaal, dronk studente aan te hardloop nie," het 'n woordvoerder van Kampusbeheer, mnr Stephan du Toit, gesê. "Ons is hier om onder andere studente se besittings te beskerm en

ons kan nie ons taak verrig as ons tyd met onsinnighede opgehou word nie." Volgens mnr Du Toit is die huidige sosio-ekonomiese toestand van só 'n aard dat misdade onrusbarend toeneem. "Ons kan ongelukkig nie orals teenwoordig wees nie en doen dus 'n beroep op studente om hul besittings beter op te pas," het hy gesê.

Ongeluk eis tweedejaar

'n TWEEDEJAAR mediese student van die US is verlede Saterdagoggend noodlottig beseer in 'n ongeluk op die pad tussen Kuilsrivier en Brackenfell. Die negentienjarige me Corné Dreyer, woonagtig by haar ouers in Kuilsrivier, was op pad na Brackenfell om 'n vonkelwyn-ontbyt vir 'n vriendin se mondigwording by te woon toe die ongeluk plaasgevind het. Sy het vermoedelik beheer oor die motor verloor en onder 'n brugreling in gery. Sy was reeds dood by die aankoms van die plaaslike brandweer en reddingsdienste.

Maveric's

OPEN 24h/day

Upon arrival a "token" sherry will be served

2X Calamari + Steak
(normal portion) (200g sirloin)

and a Giant Garlic Bread
(to share)

and 2X Aylesbury Ice Cream
(Rum + raisin, toffee nut etc.)

For Only **R26,95**

Menu cost for the above items is R70,95

Book now and get 2 Dom Pedras free of charge.
(022 31) 5632

MS Thom	Maveric's
	Andriana
	Trust Bank Centre

Present this voucher at Maveric's for your discount. Valid on Calamari + Steak special. Valid until 2 May 1993.

Stellenbosch

CALAMARI + STEAK VOUCHER SAVE R26

It's a song of the past and it plays until dawn.

ONLY A HEARTBEAT AWAY...

Pasop: Verkiesing voor

Suid-Afrika begin mobiliseer vir 'n nuwe bestel

Meer as net Ja of Nee

VIR die meeste Suid-Afrikaners wat al vantevore aan 'n verkiesing deelgeneem het, is die trek van 'n kruisie in die toepaslike blokke vanselfsprekend en eenvoudig. Dit is nie die geval met byna agtien miljoen Suid-Afrikaners wat vanweë Suid-Afrika se politieke bestel nog nooit aan vrye, regverdige en demokratiese verkiesings deelgeneem het nie.

Kiesersopvoeding is nie 'n eendelige projek wat mense net gaan leer hoe en waar om te stem nie. Volgens me Marie Louise Ström, dosent by die Instituut vir 'n Demokratiese Alternatief vir Suid-Afrika (Idasa), moet alle Suid-Afrikaners voorberei word vir deelname in demokratiese prosesse.

Mense sal geleer moet word dat een verkiesing nie noodwendig 'n gemeenskap vir demokrasie sal voorberei nie. 'n Diepere vertroue in die demokratiese proses, wat vir baie 'n vae en nie-lewensvatbare oplossing is, sal gekweek moet word.

Om 'n behoorlike grondslag vir demokrasie in Suid-Afrika te lê, blyk opvoeding oor demokrasie 'n prioriteit te wees. Dis eers as mense die elementêre beginsels verstaan dat daar met entoesiasme en vrywilligheid gestem sal word.

Me Ström is van mening dat dit egter geen maklike taak is om agtien miljoen mense prakties te leer hoe die stemproses werk nie. Sy voel dat dit van groter belang is as die opvoedingstaak oor demokrasie.

Hierdie omgekeerde volgorde waarin kiesersopvoeding in Suid-Afrika plaasvind, noodsaak die ontwikkeling van unieke programme wat die diversiteit van Suid-Afrikaanse samelewing in ag neem.

"Die soort programme wat tans in omloop is, reflekteer die soort probleme wat ondervind word," aldus mnr Stiaan van der Merwe, woordvoerder van die Institute for Contextual Theology.

Me Nomavenda Mathiane, publisietsbeambte by die Institute for Multiparty Democracy, sê dat baie mense nie die gevolge of meganismes van politieke oorgang verstaan nie. Demokrasie is 'n abstrakte begrip wat nie hulle mae en woonplekke op 'n direkte manier gaan beïnvloed nie.

As gevolg hiervan meen ander organisasies dat demokrasie-opvoe-

ding selfs belangriker as praktiese kiesersopvoeding is. Volgens mnr Roger Rudolph, voorsitter van Stude- nte vir Menseregte (Stem) op Stellenbosch, is dit nodeloos om mense op te lei oor waar en hoe om te gaan stem as hulle nie die raamwerk verstaan waarbinne dit plaasvind nie.

Wat die problematiek hieraan verbonde in Suid-Afrika is, is dat daar teen tyd gespeel word, volgens me Ström.

"Tans is dit nog moontlik om die stemproses en verkiesings in die breë konteks van demokrasie te plaas, maar soos tegniese besonderhede duidelik word, sal die aanvraag vir praktiese kiesersopleiding oorweldigend word.

"Die Kieswet, wat binne die volgende paar maande gefinaliseer sal word, gaan alle onduidelikhede oor stemprosedures uitklaar. Eers nadat hierdie dokument gepubliseer is, sal dit moontlik wees om in volle swang met kiesersopleiding te begin.

"Omdat daar dan gekonsentreer gaan word op die plek en wyse van die stemproses, sal dit vir 'n rukkie moeilik wees om verby die verkiesing te kyk na die beginsels en prosedures wat demokrasie 'n werkbare oplossing maak."

"Die oorgang na demokrasie vereis 'n klemverskuiwing van protes na deelname en van boikotte na stemming. In beide teorie en praktyk blyk dit geen maklike taak te wees nie," sê mnr Jeremy Seekings, mede-navorsers by die departement politieke studie aan die Universiteit van Kaapstad.

'n Hoë stempersentasie is van groot belang. Indien die stempersentasie in 'n komende verkiesing baie laag is, sal die geldigheid van die verkiesing in twyfel getrek word en die uitslae moeiliker aanvaar word. Die gevolge van 'n lae stempersentasie het die potensiaal om die hele proses in trurat te plaas.

Kiesersopvoeding is besig om deur meer partye met dringendheid bejeën te word. Dit blyk asof dit toegeskryf kan word aan die feit dat die geslaagdheid van die komende verkiesing 'n belangrike maatstaf binne die buitelandse Suid-Afrika sal wees vir die toekoms van demokrasie in die land.

Foto: Die Suid-Afrikaan

Eers kos of eers kies?

"DIE hoop en verwagtings wat mense net ná Februarie 1990 gehad het, is heeltemal verpletter. Hulle is mismoedig en voel nie dat 'n verkiesing hulle lot sal verbeter nie."

Volgens mnr Randi Erentzen, direkteur van Project Vote van die Centre for Development Studies aan die Universiteit van Wes-Kaapland, is dit maar een van die redes vir die kommer wat oor die komende verkiesing heers. Die organisasies wat betrokke is by kiesersopleiding moet mense gemotiveerd kry om te gaan stem, anders kan die legitimiteit van die verkiesing in twyfel getrek word.

Mnr Sifiso Mhlongo, programbeambte by die Institute for a Multi-Party Democracy (MPD), sê dat die meeste mense nog nooit aan demokrasie blootgestel is nie. Hulle verstaan dus nie die reëls van die spel nie en dit gee aanleiding tot baie wanopvattinge. Hy sê verder dat dit moeilik is om vir honger mense te verduidelik dat 'n kruisie op 'n papier op die lange duur 'n verskil sal maak.

Me Marie Louise Ström, dosent by Idasa se Opleidingsentrum vir Demokrasie, voel dat die kompleksiteit van die situasie deur spesifieke

faktore uiteengesit word.

Kiesers is onseker oor presies waarvoor hulle gaan stem. Die tegniese verskille tussen byvoorbeeld 'n oorgangsregering en 'n grondwetvormende liggaam is nie baie helder nie. Dit is moeilik om bogenoemde terme, wat binne 'n bepaalde konteks ontwikkel is, in Afrika-terme te vertaal en terselfdertyd hul betekenis duidelik te maak.

Pogings wat aangewend is om proporsionele verteenwoordiging te verduidelik, word met 'n diepgewortelde agterdog begroet. Daar is ook 'n gebrek aan vertroue in die beambtes wat die verkiesing gaan administreer. Me Ström voel dat nie eers die gewaarborgde teenwoordigheid van monitors die diepgewortelde agterdog sal kan verwyder dat beambtes die kiesers gaan mislei nie. Dis hoekom dit noodsaaklik is dat die meganika van die stemproses baie duidelik gemaak word.

Moontlike intimidasie kan nooit uit die oog verloor word nie. "Hoe gaan nie-geallieerde organisasies in staat wees om opleidingsseminare in gebiede aan te bied waar vrye politieke aktiwiteit nie toegelaat word nie?" vra me Ström.

Mnr Jaap Marais, voorsitter van

die Herstigte Nasionale Party (HNP), voel dat die hele kwessie oor die opleiding van stemgeregtiges 'n klug is.

Volgens mnr Marais sal 'n algemene verkiesing uitloop op 'n bieëry van partye vir die steun van die mees ongesofistikeerde deel van die bevolking, bloot omdat dit die meerderheid is en demokrasie kwantitief ingestel is.

Volgens 'n woordvoerder van die Nasionale Party is hulle kiesersopvoeding-program daarop gemik om soveel as moontlik mense op hulle kiesersrol te plaas en kring hulle veldtog nou wyer uit as gevolg van die uitbreiding van die 'kiesersmark'.

Mnr Tony Leon, DP-LP vir Houghton, koester bedenkinge oor die moontlikheid van 'n vrye verkiesing. "Hoe kan daar sprake wees van 'n vrye veldtog as groot dele van die land sogenaamde no-go gebiede is?"

Volgens me Ström is dit juis hierdie beleids- en klemverskille oor wat kiesersopvoeding behels en wie op watter manier betrek word wat mense net nog meer deurmekaar maak en vertroue in die stelsel afbreek.

"Ongelukkig blyk dit dat daar 'n groeiende gaping tussen die klein groepie opgevoede en politieke aktiewe mense aan die een kant, en die massa gewone mense aan die ander kant is." Dit is die mening van Nomavenda Mathiane van die Institute for a Multi-Party Democracy.

Me Mathiane voel ook dat die taalgaping wat daar tussen politieke leiers en hulle ondersteuners is, wanopvattinge laat posvat. Sy voel dat die politiese taal eers dekodeer moet word alvorens mense sal kan begin om met mekaar dit te bespreek waarvoor hul leiers hulle inlig.

Die komende verkiesing plaas 'n indirekte verpligting op alle betrokke partye en onafhanklike organisasies om hierdie wanopvattinge uit die weg te ruim. Die dringendheid van die situasie word verder weerspieël in die intensiwiteit van opleidingsprogramme. Dit wil dus blyk of die verkiesing deur baie organisasies as 'n gulde geleentheid gesien word om 'n ware begrip van demokrasie daar te stel.

Politieke kennis die einddoel

AS 'n mens verby argumente van gaan-daar-'n-verkiesing-wees-of-nie kyk, blyk 'n naderende verkiesing 'n gevaarsonne te wees. Met 'n ongeletterdheidsyfer van 40 persent in Suid-Afrika, wonder baie mense of verkiesingskunde ooit betyds uitgewis kan word.

Dis hierdie bekommernis oor die komende verkiesing wat aanleiding gegee het tot die skep van 'n Independent Forum for Electoral Education (IFEE) in 1992. Die IFEE poog om alle moontlike hulpbronne en die ervaring van verskeie organisasies te kombineer in 'n losse struktuur wat kiesersopvoeding kan koördineer.

Prof Hennie Kotze van die departement politieke wetenskap sê dat kiesersopleiding die proses is waarin die kieser geleer word hoe om te stem, en nie vir wie nie. Politieke geletterdheid is 'n langtermyn proses wat met burgerlike opvoeding begin (byvoorbeeld programme in skole).

Hy voel ook dat die opvoeding wat tans aangebied word, nie politieke geletterdheid sal kan instel nie, maar wel 'n basiese kennis van die politieke proses kan help vorm.

Praktiese kiesersopleiding beteken eenvoudig dat mense geleer word hoe 'n verkiesing werk. Daar word aan hulle verduidelik wat 'n stembrief is, hoe om te registreer en waar om 'n kruisie te trek.

In Julie 1992 het Idasa 'n doku-

ment gepubliseer waarin die kiesersopvoedingsproses soos deur hulle voorgestel, uiteengesit word.

Eerstens moet mense gewillig en in staat wees om te stem. Daar moet aan alle voornemende kiesers verduidelik word hoe om te registreer en watter dokumente hulle gereed moet hê. In Suid-Afrika is dit tans onmoontlik om 'n volledige veldtog hiervoor te loods, hoofsaaklik omdat die Kieswet nog nie gefinaliseer is nie.

Die stelsel van proporsionele verteenwoordiging, soos moontlik van toepassing in Suid-Afrika, maak dit moeilik om aan mense te verduidelik dat hulle stemme wel gewig dra. Daarom word daar veral in die landelike gebiede gebruik gemaak van verkiesingsnabootsings om mense vertrouwd te maak met die stelsel.

Tweedens moet mense weet hoe om te stem. Hoe eenvoudiger die stelsel, hoe makliker sal dit vir mense wees om te stem. Koerante, die radio en TV kan van hulp wees in hierdie opvoedingsproses, maar alternatiewe metodes is ook nodig. Voorstelle soos kerke en besighede wat kort seminare hou is al ingedien en word ondersoek.

Derdens is dit noodsaaklik dat mense sal weet vir wie hulle stem en hoekom hulle vir 'n betrokke party stem. Politieke partye sal alle middele tot hulle beskikking gebruik om stemme te werf. Daar moet ge-

waak word teen die oordrag van verkeerde interpretasies en verdraaide informasie wat kiesers kan mislei.

Kiesers moet besef wat hulle kan bereik deur vir 'n spesifieke party te stem. Verder moet hulle ook geleer word dat een verkiesing nie noodwendig 'n demokrasie sal vestig nie, maar dat dit van 'n gemeenskap afhang om die proses te laat werk.

Die klimaat waarin die verkiesing gaan plaasvind, is van uiterste belang. Die wanopvattinge wat by soveel mense oor die aard van 'n verkiesing en demokrasie posgevat het, sal reggestel moet word.

Ongeletterdheid is nog 'n faktor wat in enige opvoedingsprogram van hierdie aard in ag geneem behoort te word. Na raming kan een uit elke drie mense in Suid-Afrika nie lees nie. Die ongeletterde deel van die bevolking behoort eerder vertrouwd gemaak te word met die verkiesingsprosedures as om demokratiese filosofieë aan hulle voor te lê.

Praatjies oor verkiesings het uitgekling van geslote onderhandelingsstafels na Jan en San Alleman. Die vroeë wat tans deur mense se koppe maal kan net deur deeglike opvoeding, nadat teikengroepe geïdentifiseer is, in antwoorde omskep word.

verslaggewing deur: Albert Buckle, Marelize Gørgens, Janice Henning, Nicola Schoeman, Lydia van Niekerk.

DON'T BE INTIMIDATED!

WHAT IS A BALLOT?

Voting Station

One person, One vote

ONLY YOU KNOW WHO YOU VOTE FOR

Your vote is secret. Don't be afraid to vote for the political party or organisation of your choice. Only you are allowed into the voting booth.

You mark your ballot paper. Therefore no-one else can see who you voted for.

You are not allowed to write your name on the ballot.

All of these things make sure that your vote is secret.

You are the only person who will know who you vote for.

Your vote is secret

BALLOT PAPER

What your vote means

EVERY VOTE COUNTS!

Polisie-optrede kom onder skoot

Die polisie het in die volgende jaar of wat, rondom die eerste volkome demokratiese verkiesing, 'n belangrike rol te speel. Indien dit nie by alle groepe as legitieme veiligheidsdiens gesien word nie, bestaan die moontlikheid dat elke groep of party die reg in eie hande kan neem. **JEAN MELRING** het in die lig hiervan gaan ondersoek instel.

"LAAT dit 'n waarskuwing wees aan enigiemand wat op 'n polisieman skiet," sê 'n polisiemoordvoerder vroeër vanjaar ná drie rowers in 'n skietery by Checkers in Sandton dood is.

'n Onafhanklike patoloog verklaar dat 'n aangehoudene, mnr Bethuel Maphumulo, wat in 1990, volgens die Polisie, weens verdrinking omgekrom het, eintlik verwurg is. In Eikestadnuus van 12 Maart 1993 verskyn 'n berig oor vier bruin seuns wat na 'n mindere oortreding deur die Stellenbosch Polisie in 'n lykshuis ondervra en geslaan is.

Generaal-Majoor Nick Snyman (adjunk-streekkommissaris, SAP, Wes-Kaapland) sê sy organisasie is seer bewus van die geloofwaardigheidskrisis waarin dit verkeer en dat die SAP op 1 Januarie 1993 'n nuwe projek ter bevordering van gemeenskapsverhoudinge van stapel gestuur het. Een van die hoofkwessies wat aangespreek word is die vraag waarom die SAP vir so 'n groot deel van die bevolking onaanvaarbaar is.

Die doel van die projek is om die SAP "intern aanvaarbaar te maak vir wanigeligtes. Verbruikersvriendelikheid en 'n landwyse nouer skakeling tussen die gemeenskap en die SAP word beoog."

Genl-Maj Snyman sê omdat die SAP 'n staatsdepartement is, word dit as 'n magsverlengstuk van die regering gesien. Dit het tot gevolg

dat die polisie vereenselwig word met die regering. "Anti-regeringskomponente gooi dus klippe na die polisie om indirek die regering te tref. Hierdie beeld moet verander word, omdat die polisie die samelewing se vriend is en daar is vir dienslewering."

Genl-maj Snyman sê die gemeenskap behoort in opstand te kom teen moord op SAP-lede. Die SAP se taak is die beskerming van onskuldige burgers teen kriminele elemente.

Genl-maj Snyman sê verder die aantygings dat die SAP verantwoordelik is vir die verdwyning van politieke aktiviste, soos die drie ANC-geaffilieerde gemeenskapsleiers, die sogenaamde Pebco 3, wat in 1985 spoorloos verdwyn het, grootliks ongegronde bewerings is.

Interne ondersoek

Mnr Carl Niehaus van die ANC het egter gesê dat sulke bewerings en aantygings in alle gevalle in diep ondersoek moet word. "Ons verwag dat die SAP volgens hulle eie reëls intern ondersoek sal instel, en dat die rekords hiervan bekendgemaak moet word."

Hy sê die ANC glo baie misdade word deur die Polisie gepleeg wat nooit openbaargemaak word nie. "Dit is dus nodig dat onafhanklike ondersoeke plaasvind, soos byvoorbeeld die Goldstone-kommissie. Die Polisie moet die politieke rol wat daaraan gekoppel is, naamlik die verlengstuk van die NP, afskud. Dit sal ook nie gedurende die interimperiode kan funksioneer nie."

Mnr Niehaus stel verder voor dat 'n streng gedragskode vir die Polisie neergelê word sodat dit die rol van vreesmag en beskermer kan vervul. Binne die polisiemag moet daar ook heropleiding en herskoling plaasvind.

Volgens prof Nico Steytler, Departement Publiekreg aan die UWK, het die SAP in die verlede, vanweë die sterk regeringsbeheer waaronder dit gestaan het, beslis 'n prominente politieke rol gespeel. Hiervan is die SAP se bevondsing van Inkatha gedurende die tydperk 1990-1991 om as

teenvoeter vir die ANC te dien, 'n sprekende voorbeeld.

"Die SAP sal definitief hul tradisionele politieke kultuur moet afbreek sodat hulle nie net 'n spesifieke regering dien nie, maar aan die toekomstige parlement, waar nie meer net een segment van die gemeenskap verteenwoordig word nie, verantwoording doen."

Volgens prof Steytler is daar in die huidige regstelsel die probleem van informele diskresie. Enige persoon is vry om 'n klag by die polisie te lê, maar die polisie kan weier om klagtes te aanvaar. Sodanige diskresie is uiters problematies en sal spoedig uitgewis moet word.

Verdere probleme wat hy identifiseer, is die diskriminasie teen die laer sosiale klasse. Alle persone het vanaf die oomblik van arrestasie reg op regsverteening, mits hulle dit kan bekostig. Dié reëling sluit outomaties die grootste deel van die bevolking uit: die polisie en die reg word derhalwe as in diens van die ryk (wit) burgers gesien.

SAP-wanoptrede

Dié persepsie is die afgelope week in Stellenbosch versterk toe daar in Eikestadnuus van Vrydag, 12 Maart 1993, berig is dat vier minderjarige bruin seuns na arrestasie vir huisbraak en diefstal deur 'n plaaslike SAP-offisier in 'n lykshuis ondervra is. Die offisier het na bewering verminkte lyke en 'n kop aan die seuns gewys en hulle beveel om hul hemde uit te trek, waarna hulle geslaan is.

Na dié gebeure op 7 Februarie vanjaar, is hulle vrygelaat sonder dat klagtes teen hulle gelê is. Vier dae later is hulle weereens op dieselfde aanklagtes gearresteer. Hulle is by die polisie aangehou, waar hulle na bewering kos moes neem na die selle van volwasse medegevangenes en ander selle moes skoonmaak. Dit 'n oortreding wees van artikel 29 van die Wet op Gevangenes, wat verbied dat kinders aan meerderjarige gevangenes blootgestel word.

Kriminele klagtes van onder andere aanranding is teen die betrokke

SAP-lede aanhangig gemaak. Mnr Rudolf Mastenbroek van die firma Chennels en Albertyn tree namens die seuns se ouers op.

Kolonel Chris Loedolff, Distrikskommissaris vir Stellenbosch, het in verband met dié bewerings die volgende verklaring uitgereik: "Beweringe word ondersoek deur 'n senior Polisie-offisier met die oog op strafregtelike en/of departementele stappe teen die lid/lede van die SA Polisie betrokke by die voorval soos deur die klaers beweer."

Majoor Sakkie van Zyl, Stasiebevelvoerder van die SAP op Stellenbosch het in 'n gesprek met *Die Matie* erken dat so 'n voorval plaasgevind het en dat een van sy personeellede daarby betrokke was. Hy het egter klem gelê op die gees waarin en die doel waarmee dit gedoen is. Hy het gesê die betrokke offisier het probeer om met skoktaktiek die jeugdiges te laat afsien van die misdaadpaadjie wat hulle betree het. Hy wou hulle wys wat die uiteinde is van 'n lewe van misdaad en geweld.

Luitenant AJG Linde, tweede in bevel by die Stellenbosch-tak van die SAP, het ook *Die Matie* te woord gestaan. Hy sê onomwonde dat die Polisie "almal op dieselfde skaal klassifiseer, of dit nou studente, bruinmense, swartes of vroue is". Hy het gereageer op bogenoemde bewerings, asook 'n aantying wat 'n student aan *Die Matie* gemaak het van polisie-brutaliteit.

Studente

'n Tweedejaarstudent het *Die Matie* vertel van 'n voorval waarin hy tydens Karnaval vanjaar betrokke was. Hy en enkele mansvriende, van wie alleen een dronk was, is voor 'n bekende drinkplek op die dorp deur die Polisie aangekeer. Hulle is sonder meer vir dronkenskap in die vangwa gestop. Die Polisie het gevra wat hulle beroep is. Toe hulle sê hulle is studente, het die Polisie 'n verkleinerende houding ingeneem.

Hulle is na die Polisie-stasie geneem waar hulle aangekla is van dronkenskap. Een van die mans het gevra dat 'n bloed- of urinemonster

van hom geneem word, aangesien hy oortuig was dat hy nugter was, en dat so 'n toets dit sou bewys.

Hierop het 'n Polisie-offisier hom deur die gesig geslaan. Die Polisie het geweier om hulle vir dronkenskap te toets, en het gesê dat hulle nie 'n prokureur mag skakel voordat die klag van dronkenskap teen hulle geteken is nie. Hulle is egter daarna 'n enkele oproep toegelaat.

Hierna het een van die studente by die deur probeer uitstap. Hy is deur drie offisiere geslaan en hierna is die hele groep na die selle gelei, waartydens 'n offisier probeer het om hulle met traangas te ontsenu. Hulle is daarna vir die nag opgesluit.

Lt Linde sê dat die Polisie in sulke gevalle kyk vir algemene tekens van dronkenskap, soos bebloede oë, die onvermoë om ruguit te stap en om duidelik te praat. Al het mense die reg om een oproep te maak, is hulle gewoonlik so dronk dat hulle dit nie kan benut nie. Die Polisie is ook nie verplig om in gevalle waar dronkbestuur ter sprake is, toetse te doen om seker te maak of die aangeklaagdes wel dronk is nie.

Lt Linde sê hy betwyfel ten sterkste die betrokke studente se aantygings. Volgens hom sou geen Polisie-beampte so dwaas wees om sy loopbaan op die spel te plaas met sulke onverantwoordelike optrede nie. Hy sê dat indien die bewerings waar is, dit wel op brutaliteit sou neerkom, maar dat daar beslis nie op hierdie wyse teen studente gediskrimineer word nie. In sekere gevalle is geweld nodig, maar beslis nie wanneer die Polisiebeampte se lewe nie in gevaar is nie.

Generaal Johan van der Merwe, Kommissaris van Polisie, het in die *Vrye Weekblad* van 5 Maart 1993 sy organisasie se strewe so gestel: "Ons gaan die Polisie so aanpas dat hy die respekt en vertroue van die aller-grootste deel van die bevolking geniet. Ons gaan van die Polisie 'n dinamiese organisasie maak wat die uitdagings van die tyd met vertroue en sukses die hoof kan bied." Verslaggewing deur Wilma Groenewald en Julia Streuber.

Leer mekaar verstaan

MICHAEL JONAS 'n BA-student in sy derde jaar. Hy gee sy perspektief oor intergroep-kommunikasie en die gepaardgaande struikelblokke.

IN 'n diverse samelewing is doeltreffende kommunikasie van uiterste belang om struikelblokke uit die weg te ruim. Binne die Suid-Afrikaanse samelewing is daar 'n enorme aantal voorbeelde wat die pad na 'n suksesvolle kommunikasie strem. Hierdie struikelblokke is veral die gevolg van etnosentrisme, stereotypering en 'n tekort aan genoegsame kennis oor 'n betrokke kultuur. Vooroordele kan aanleiding gee tot die ontstaan van stereotipes. Binne die Suid-Afrikaanse konteks, dra veral die media en familie by tot die opbou van stereotipes. Die media is geneig om 'n subjektiewe beeld van hetsy die politiek, sport of kulturele aangeleenthede te skep. Die betrokke persone word op so 'n manier gesosialiseer dat hy/sy 'n sekere stel reëls, norme en gevoelens teenoor 'n ander persoon of ras aanneem.

In Suid Afrika het stereotypering ook sy léplekkie gevind in die multi-kulturele samelewing. Daar is oneindige voorbeelde,

soos blankes wat swartes as dom, wreed en lui stereotipeer, terwyl swartes blankes as skynheilig, gevoelloos en onderdrukkend sien. Die voorkoms van dié stereotiperings is 'n aanduiding van die algemene gebrek aan vertroue tussen kultuurgroepe. Dit is nie net nadelig vir kulturele kommunikasie nie, maar dit hou ook negatiewe gevolge in vir die individu.

By etnosentrisme word die eie kultuur as maatstaf gebruik om 'n ander kultuur te oordeel. Sosiale waardes, persoonlike leefwyse, taal, godsdiens en estetiese standarde word verheerlik. Die Suid Afrikaanse geskiedenisonderrig is 'n uitstekende vorm van etnosentriese instelling. Hierdie etnosentriese ingesteldheid word al vroeg by die kind aangekweek by wyse van opvoeding. Baie skewe voorstellings word aan die kind gemaak soos dat die Kango-grotte deur 'n ene Van Zyl "ontdek" is. In werklikheid was dit sy skaapwagter.

Etnosentrisme is nie net tot die geskiedenisonderrig beperk nie, maar ook tot die alledaagse lewe. Die gebruik van grappe, liedjies en massamedia is daarop uit om die eie norme voor te hou en die ander as afwykend te bestempel. Die nadele van etnosentrisme is verregaand. Dit lei tot die verswakking van menseverhoudings en verhoed ook die uitruil van waardevolle kennis, idees en vermoëns in die interkulturele kommunikasieproses.

Probleme binne die nuwe Suid-Afrika sal deeglik en effektief opgelos kan word hetsy die hele land bereid is om te kommunikeer en ontslae raak van kulturele vooroordele. (*Mening verkort*)

Perspektiewe en God

THYS MOCKE is 'n LLB III-student en voorsitter van His People Christelike organisasie. Hy lewer kommentaar op die omstrede "Perspektiewe en Dinge" van 18 Februarie en 4 Maart.

DIE "Perspektiewe en Dinge" van 18 Februarie 1993 het ongetwyfeld wye reaksie ontlok. In 'n geval soos hierdie waar diepgewortelde waardes aangetas word, is dit altyd moeilik om objektief te kyk na die aantygings wat geloots is. Dit is daarom van belang dat jy in jou beoordeling van 'n artikel soos "Perspektiewe en Dinge" die skrywer en jouself alleenlik aan die Skrif sal onderwerp. By die lees van genoemde artikel tref die ydele wyse waarop die naam van God gebruik word (volgens Exodus 20:7 onaanvaarbaar vir die Christen) jou onmiddellik.

Uit die geheel van die rubriek van 18 Februarie skemer dit deur dat mnr Visser aan God dink in 'n algemene konteks. Hierdie afleiding van mnr Visser se Godsbegrip word bevestig in uitlatings soos "God can't be exclusively Christian" wat in die "Perspektiewe en Dinge" van 4 Maart veskyn. Hierdie beskouing is die grondbeginsel van die Nuwe Era-beweging en daarom iets waarmee die Christen hom nie kan vereenselwig nie.

Mnr Visser vergelyk Christenskap met 'n verwarde student op 'n

Duplex-toer. Hierdie is 'n aanklag wat by elke Christen om selfondersoek roep.

Soos blyk uit die omvang van reaksie op die artikel van 18 Februarie, voel elke Christen verplig om te reageer. Hier kan ons alleen teruggaan na die Skrif.

Geen duideliker riglyn kan dan gevind word as in II Timotheus 2:23-26:

"En die dwase en onverstandige strydvrage moet jy afwys, omdat jy weet dat dit twis verwek; en 'n dienskneg van die Here moet nie twis nie, maar vriendelik wees teenoor almal, bekwaam om te onderrig en een wat kwaad kan verdra. Hy moet die weerspannings in sagmoedigheid tereg wys, of God hulle nie miskien bekering sal gee tot die kennis van waarheid nie, en hulle weer nutger kan word, vry van die strik van die duiwel, nadat hulle deur hom gevang was om sy wil te doen."

Uit dit wat nou uit die Skrif na vore kom, dwing dit ons as Christene om ons self af te vra waarom mnr Visser die Christene so voorstel. Het die Christen op Stellenbosch dan nie 'n rigtinggewende verhouding met God wat ook vir mnr Visser in sy soeke na God kan help nie?

Laat ons dan nie veg teen vlees nie. Laat die liefde wat alle verstand te bowe gaan (I Kor 13) en wat ook in ons hart moet woon, só deurspieël word deur ons lewens, dat wanneer iemand dit weer nodig vind om die Christene te moet definieer, dit nie weer so hoef plaas te vind nie.

Laat ons dan ook nie die opdrag vergeet van Markus 16:15: "En Hy het vir hulle gesê: 'Gaan die hele wêreld in en verkondig die evangelie aan die mensdom,' sodat die vele "mnr Vissers" die ware God kan ervaar. (*Mening verkort*)

so by
the
way...

Die Universiteit van Stellenbosch het in die laaste tyd heelwat publisiteit ontvang vanweë aantygings rondom oriënteringswanpraktyke wat na bewering nog voortgaan. Nie net *Die Matie* nie, maar ook ander koerante het heelwat briewe ontvang, waarin daar oor oriëntering bespiegel is. Dit is egter opmerklik dat die meerderheid van hierdie briewe hulle ten sterkste teen dié aktiwiteit uitgespreek het.

Elita du Toit, wat in 1984 'n eerstejaar student aan die Universiteit van Stellenbosch was, skryf in haar brief aan die *Argus* van 11 Maart die volgende: "Inaction by the University of Stellenbosch has allowed the abuses to continue year after year, and can be seen only as approval of initiation. Encourage your children to lay charges at the police station, because the Broederbond inner circle at Stellenbosch will merely protect the guilty."

'n "Oud-Simonsberger in R" stel in sy brief aan *Die Burger* van 10 Maart die volgende vraag: "Hoe lank sal dit duur voordat sekere elemente in universiteite besef dat ware samehorigheid, trots, loyaliteit en respek nie meer met 'n sinlose geboelie tot stand gebring word nie?"

'n Mens kan nie anders as om tot die gevolgtrekking te kom dat houdings en aantygings soos hierdie die beeld van die Universiteit van Stellenbosch geweldige skade kan berokken nie...

Die Matie

Redaksionele Kommentaar

Donderdag 18 Maart 1993

En nog 'n monster

DIE doopmonster word toe verlede Dinsdag 'n monstervergadering, en alhoewel daar in goeie Stellenbosch-tradisie slegs 397 stemgeregtiges opgedaag het, was dit 'n beklemmende ervaring.

Dit was 'n donker dag vir Stellenbosch toe diegene wat dan sou kom protesteer teen die sogenaamde godslasterlikheid en kru taal in "Perspektiewe en Dinge", hulself aan hul mede-studente en die Kaapse dagblaaie ten toon kom stel het. Hulle barbaarse gedrag het 'n wrang smaak in die mond van beskaafde mense gelaat.

Dit is terselfdertyd eintlik hartseer om te sien hoe hierdie "behoudendes" hulself elke keer in die voet skiet as hulle kom betoog, want hulle gee elke keer soveel meer aanstoot en doen soveel meer skade as wat enige berig of rubriek in Die Matie ooit sou kon vermag.

Die optrede het 'n mens ook laat wonder oor die legitimiteit van die aanklagte teen Die Matie, veral uit koshuisgeledere, van "onsensitiwiteit" teenoor ons lesers. Sulke aanklagte word skreiend ironies in die lig (of duisternis) van gebeure die laaste paar weke op Stellenbosch.

In dieselfde asem wat hulle Die Matie eensydig en onsensitief noem, hou die inwoners van Simonsberg 'n "Boipatong-Bisho Memorial Sweepstakes" by die Groot Met. Dieselfde manne, saam met hulle prim, storm voorverlede Sondag in 'n groep van meer as 'n honderd by ons gunsteling studentrestaurant, die Loeloeraai, in ruk en pluk aan die kelnerinne en ontwig die enkele ander studente se Sondagmiddagetes.

By Dinsdag se monstervergadering daag 'n groep Helderbergers op met 'n banier "Moffies oorleef nie - slag Visser". Een het selfs 'n sambok by hom gehad. Hulle "boe" vir persvryheid en ontwig sprekers.

En verlede Vrydagaand het drie Helderberg-manne vir Marius Visser, waar hy en sy meisie rustig op die Dros se stoep geëet het, uitgevloek, aan hom gepluk, sy meisie geteister en beledig en aan hom geslaan toe hy homself en sy meisie probeer verdedig het.

Twee van die drie was dieselfde manne wat Marius in sy eerstejaar in sy kamer aangerand het toe hy nie in dooptyd liedjies saam met die res van die koshuis gesing het nie. Julle weet wie julle is.

Dis sulke dae wat 'n mens wonder of die sogenaamde hoër opvoeding op Stellenbosch hoegenaamd enige doel dien. Die arrogansie onderliggend aan hierdie tipe optrede kan net behoort aan bevoorreedes wat nog nooit nodig gehad het om na enigiemand behalwe hulle pa's en Neefs te luister nie.

Ons verstaan dat die wit Afrikanerman se wêreld besig is om drasties te verander en dat enige verskynsel soos 'n Marius Visser of kritiek teen doop geïnterpreteer word as 'n persoonlike aanval op alles waarin hulle glo en waaraan hulle hul mag in die samelewing ontleen.

Maar uiteindelik moet daar 'n punt wees waar ons ook sê dat ons nie verder sulke onbeskaafde optrede duld nie. Die geweld (in watter vorm ookal), arrogansie en algehele ontkenning van enigiemand anders se mening en gevoelens is eenvoudig onaanvaardbaar. Hoe lank moet daar nog voorsiening gemaak word vir argumente wat uit onregmatig-toegeënde mag en irrasionele vrees ontwikkel en basiese beginsels van menslike gedrag minag?

Ons hoor wat julle skree

EN soos almal kan sien, is Marius Visser se "Perspektiewe en Dinge" steeds hier. Ons wil dit duidelik stel dat Die Matie nie "groot geskrik" of "ingegee het" omdat daar druk op ons geplaas is nie, maar omdat ons, anders as dié wat so beledigings rondslinger, kritiek en kommentaar positief en konstruktief kan hanteer.

Ons waardeer die menings van al diegene wat op 'n beskaafde wyse hul menings en selfs misnoë met ons kom deel het. Die Matie is ook mark-sensitief en ons het deeglik kennis geneem van almal se gevoelens.

Ons is ook dankbaar vir die oorweldigende ondersteuning wat ons uit alle oorde ontvang het sedert die nou reeds berugte "Doop gaan voort"-uitgawe. Van oral oor die land het oud-redaksielede van hulle laat hoor, en dosente en dorpsinwoners het hul hulp en dienste vryelik aangebied. Ons waardeer die bystand ten sterkste.

Die begin van die einde

DIE vinnige en daadwerklike optrede van Administrasie deur die rasse-aangeleentheid op kampus is bewonderenswaardig. 'n Skerp veroordeling van enige voorvalle van rassisme deur universiteitsowerhede is die eerste stap na 'n universiteit wat gereed maak vir 'n nuwe bedeling. Ons hoop dat die boodskap sterk en duidelik na alle studente en werknemers van die universiteit sal uitgaan.

Kampusquotes

"I'm the Christian the devil warned you about."
Gesien op 'n T-hemp.

"Ek het nie geweet of ek moet kyk of lees nie."
Iemand oor die sekstonele in Betty Blue.

"Enigiemand met bietjie van 'n IK kan dit nie verstaan nie."
By die monstervergadering gehoor oor Perspektiewe en Dinge.

"Die Matie is Die Burger met 'n beter attitude."
Gereelde bron van kampusquotes in De Akker.

"Kulturele Entrepeneurs...die Broederbond!"
Sosiologie-dosent, buite konteks aangehaal.

"Die begrip 'Reproduktiewe Fiksheid' - waar sal ek begin en waar sal ek eindig?"
Dieselfde dosent, buite dieselfde konteks aangehaal.

"Maties is nie wit of swart nie, maar maroen en geel."
SR-voorsitter André van der Spuy.

"Hulle geheime agenda het weggeraak."

Brief van my vakansie

PERSPEKTIEWE & DINGE

Marius Visser

SO, wat gaan dit wees, hüh?

Daar was ek, dis nou Eric, en my drie buddies, dis nou Pieter, Doug en Dof, en Dof is regtig dof, en ons het in Birdstraat afgeloop en ons minds probeer opmaak oor wat ons met die aand wil doen, so vrek donker koel somer vervelig maar droog.

So wat gaan dit wees, hüh?
Ons loop nog so denkend en wonder toe sien almal asof meteens die figuur sit en ons kyk.

Dis wat dit gaan wees, hüh!
Hy sit kopknikkend op die stoep van Die Dros, drink rooiwijn, staar en kyk, sy oë vas op haar. Ek, Dof, Doug, Pieter, ons stop vas in ons tekies, vas gestop in die straat, kyk. Verbasing is die algemene indruk wat hier geskep moet word. Die leser moet wonder, wonder oor wie? wat? waar? en ander.

Hy. Sit. Staar. Haar oë op. Haar Wyn.

Jy! ons, veral Dof, ons sê met intensies; Ons vergelyk jou met 'n sekere deel van die menslike anatomie.

Hy gluur. Hy gluur. Hy. Voer perversiteite met juisself uit. Sy advies aan ons, veral Dof.

Snaaks moet ek antwoord. Snaaks.

Die toneel is opgestel. Kameras sal nou begin draai. Omstaanders sal vermaak word. Kyk. Alles is in gereedheid. Ek sê reg in sy gesig: Haai, vriend. Hoe gaan dit? Mense raak reeds oppgewonde oor ons taalge-

bruik. Kyk, dis tyd om hulle gerus te stel. Ons vriendskap verbreek alle grense. Kennis van mekaar is ewige kennis. Amper heilig.

Hy lag die lag. Groet, hand uitgestrek, amper heilig omhels hy my. Groet Dof Doug die Pieter-faktor. My vriende een vir een gegroet deur hom. Hy groet hulle. Een vir een.

Ons vorm die band, die bond, amper heilig, amper in die wêreld amper buite en dit word genoem soos hy dit verwoord:

Die Vriendskap Van Tyd En Altyd.

Ek vergewe jou vir jou taalgebruik, aardbewoner.

En hy vergewe my.

Die klein vriendskap is nuutgebore. Hy weet van niks, en voel alles; reg rondom hom is perfekte vreemdheid (van sonlig en geure en sang). Dis orals ('n welkome droom: dit is verbasend) in die wêreld. En dit lê in hierdie wêreld, gladmooi gevou: 'n lewendende groeiende stilte, en; dis: iemand.

Tot hier het jy gelees en verlore geraak. Die uitputting is sigbaar op jou voorkop. Stop ; ; ;

Die ernstige leser het 'n verantwoordelike teenoor die skrywer om alle vooroordele momenteel te laat vaar en op 'n onpersoonlike wyse die teks te oorweeg. Die goeie skrywer, daarenteen, maak haarself duidelik genoeg en tog ook vaag. Anargisme wil nie algehele chaos hê nie. Kommunisme wil nie algehele Godloosheid hê nie. Buddha is nie 'n dorpie in Namibia nie.

Stop ; ; ;

Lê terug op jou bank, stoel, vloer, matras. Dink aan 'n kat. Swart, wit, gemmer. Die kat. Op die bank. Val af en spartel. En loop weg asof niks gebeur het nie. Grafies soos 'n ee cummings gedig. (Dit is.) Hy saai nie en hy maai nie. Niemand wys vir hom of sy meisie tekens nie. Hy is vry. Asof niks gebeur het nie. Maar niks het gebeur nie.

Jy het net gesit: gelees aan Die Matie. Stadig. Dit het 'n rukkie geneem om rustig te raak. Om jou bene reg te vou vat tyd. Eers was jou

kop op jou linkerhand. Gerus. Daarna regs, weer links. Menige male het jy gekrap. Almal spandeer ure per week aan krap. Jou oor het geklap. Jou arm; maag; been; nek. Sweet vorm op jou rug en binnebeen. Arme leser! Jy's so ongemaaklik.

Stop ; ; ;

Weer eens. Wag eerder tot jy gemaklik is. Op jou bed, weg van die Neelsie troebel geraas. Wat gaan dit wees? Dowwe miskonsepsie of suiver miskonsepsie. In jou leunstoel / bed / bad sal jy beter mosies uitdink om die skrywer te verwyder / beter argumente om Maties te verbrand / redes vir wraak. In die soel gemak van jou koshuiskamer, met die nat gedrup van stortkrane, uit die dieptes van jou hongerte en die verlate vlaktes voor aandete, met die kreun van dreinpype, sal jy vry wees.

So, wat gaan dit wees, hüh?

Gaan jy 'n nuwe kitaar koop? 'n Kragtiger kar ry? Regdeur die nag werk? In gevegte betrokke raak? Die ligte aan los, bomme gooi, deur Namakwaland toer, siektes optel, families ontwig, blomme stuur deur Interflora, suip vir Afrika, sielkundiges besoek, ophou vleis eet, skaars slaap, mense aanhou as troeteldiere, honde afrig, rotte laat resies hardloop, die solder vol kontant prop, skatte vergader, vrye tyd wegbêre, maar, nooit; rus: nie.

Met jou rug teen die muur. ("Oooh, babe! Don't leave me now!")

Is jy gelukkig in die wete dat jy nie weet wat volgende gaan gebeur nie?

JA.

Jy, as leser, moet verstaan dat alles eendag gaan eindig: tagtig jaar as jy gelukkig is, selfs minder. 'n Nuwe perspektief op dinge hou hoogstens tien minute - vandat die dokter jou onderstebo gehou het en die slym uit jou bors uit geslaan het, totdat jou broers of kinders jou in jou gat laat sak - sal jy altyd net een manier hê van kyk na dinge om jou: uit die perspektief van iemand wat lewe.

Selfs dit is subjektief.

Metalheads
is
nice
mense
Pll

DAG en NAG

Donderdag 18 Maart 1993

Tobie die stil
skaam
reus
Pll

Casper, laat die mense lag

Foto's: HELENA VAN ZYL

Casper sê en sê sy sê

Deur **KOBUS BURGER**

CASPER lyk soos 'n stout skoolkind met 'n Mickey Mouse wat tot op sy pêt pryk: "Die Mickey Mouse-klere is nie 'n image nie, dis net 'n fase," verseker hy my en skuif die pêt dwars op sy kop.

Casper de Vries het reeds in sy studentejare op Stellenbosch sukses met sy produksies behaal. Tog het hy nooit sy dramastudies voltooi nie. Hy skroom ook nie om te sê hy het sy tyd gemors nie.

"Iets soos drama-swot is belaglik. Jy lees maar net boeke teen 'n betaling van R4000 per jaar. Wat vir my lekker was is dat ek mense ontmoet het en kennis gemaak het met die bedryf, op 'n klein skaal. Ek het my shows gedoen en verskrriklik teenkante gekry. Snaaks genoeg van die dosente. Ek moes dit nie doen nie, ek maak my naam gat en sulke goed, moes ek aanhoor."

Hy ontvang in 1986 die Fleur du Cap-toneelprys vir die mees belovende student. Hy kry die prys nadat sy groeps-kabaret, *Hallo Suid-Afrika*, groot sukses by die Grahamstadse Fees behaal het.

"Ek voel baie min vir verering as dit kom van kritiek of so, regtig. Ek kan sien hoe hulle oordeel: hulle gebruik nie hulle sê nie. Maar ek kry baie aanbiedinge van communities in die platteland wat my iets in die hand wil stop. 'n Stuk plaak deur Colgate of wat ook al. Ek aanvaar dit, dit is vir my nice, want dit is tog die mense vir wie ek werk. Maar die Fleur du Cap sal ek nie weer aanvaar nie, omdat...die mense wat besluit om dit uit te deel...wel, ek respekteer hulle nie."

Daar is vir hom 'n fyn lyn tussen

"cruelty" en "constructive criticism".

"'n Resensie is aan die einde van die dag absoluut niks. Dit is iets wat in druk verskyn het in 'n provinsie aan die suidpunt van Afrika. So, dit is eintlik pateties, maar ek hanteer resensies sleg. Jy kry resensente wat vooraf besluit hulle gaan nie daarvan hou nie en dan allerhande foute soek. As dit constructive criticism is, hanteer ek dit goed, en dan luister ek."

Tans is dit vir hom noodsaaklik om alleen te werk, want met sy eenmanvertonings is hy in beheer van dit wat op die verhoog gebeur. Dit voorkom ook dat hy gou verveeld raak en maak sy produksies baie plooibaar. Hy beskou steeds sy werk as kabaret, wat hy destyds definieer het as 'n "knyppie in die binneboed van die samelewing".

"'n Knyppie in die binneboed is maar net om mense te laat skrik. Nie noodwendig om mense te skok nie, maar miskien om hulle anders te laat kyk na dinge. Sekere onskuldige goed in my shows is vir party mense heavy, regtig! Dis so onskuldig, maar jy stuur iets op wat vir baie dierbaar en eie is."

Casper is ook al gevestig as televisiepersoonlikheid en sy tweede programreeks sal eersdaags op TV1 gebeeldsend word.

"Ek het in 1988 begin met die programkonsep, maar die SAUK het gesê hulle is te bang. Dit gooi albei partye uit en dan pas jy maar aan: hulle gooi meer wyn by hulle water en ek meer water by my wyn. So, ek hoop die De Vries-show is 'n voorloper vir 'n volwaardige satiriese komedieprogram op televisie."

In sy kabaret *Hallo Suid-Afrika* het hy na die SAUK verwys as 'n

"kuise ou kas". Hoe sien hy die SAUK veral nou dat hy vir hulle werk?

"Die SAUK probeer hulle bes om hip te wees, maar duidelik word dit nog ge-run deur 'n klomp mense wat nog van daardie tyd kom van OORLEWING waar twee katjies op die televisie paar. Daar gaan nog 'n omwenteling kom en hulle probeer ten minste, ag shame."

Oor vryheid van spraak het hy heelwat te sê. Dit is iets wat hom baie na aan die hart lê, aangesien hy al met gehore te doen gehad het wat uitgeloop het terwyl hy 'n skets oor die Hemel doen.

"Ek dink 'n baie goeie voorbeeld van hoe ons kan wees, is as jy kyk na Holland, wat ons familieland is. Hulle het in 1960 'n tipe van 'n turnabout gemaak en so vry geraak soos hulle vandag is. So vry dat 'n mens eintlik skrik daarvoor. Ek dink vryheid van spraak moet aangeleer word oor generasies. Dis dan eenvoudig aan die einde van die dag. Jissie, jy leef eenkeer en dit is ondenkbaar dat daar iemand kan wees wat miskien 'n IK het van 45 punte laer as joune, wat kan besluit, of vir jou kom sê wat jy mag skryf of nie mag skryf nie, en mag lees of nie mag lees nie, en dink of nie mag dink nie."

Sy lewensdoel duik onverwags op. "Waar ek ook al mag wees voor my dood, of dit nou Suid-Afrika gaan wees, of dalk eindig ek in Irak, ek weet nie, as briljante nuusleser? Mense moet op die ou einde op hul sterfbed lê en as jy vra: Hoe was jou lewe?, moet hulle sê: "Dit was fine, maar ek het nog nie vir Casper de Vries gesien nie." Almal moet voel as hulle nie na my show toe gaan nie, is daar k**."

Small Talk - Reuse sukses

Deur **LOUISE ERASMUS**

TONEEL SMALL TALK

AKTEUR Casper de Vries
MUSIEK Andrew Roos
TEATER Theatre on the Bay

CASPER sien sy eie *Small Talks* as 'n kind wat 'n mens grootmaak en in elke vertoning sien groei.

Vandat die gordyne oopgetrek word en die Oud-Matie op die verhoog gehardloop kom, besef jy dat die klein reus iemand is wat jy nie oor die hoof moet sien nie.

Al vertel hy van sy laerskool-dae toe hy met miere en kokkerotte "Doom-Doom" en "let Baygons be Baygons" gespeel het, is dit beslis nie meer sy speelmaatjies nie. Hy spreek almal om ons aan, só dat ons baie lag en bietjie huil: "This small person may be talking, but the talk is no small-talk."

Hy begin deur ons saam te neem na feetjieland waar die wolf 'n vegetariër geword het en Jan met die klim van die boontjierank die ozoonaag opdinges. Ou tannie Viljoen se skoer is leeg na 'n gesinsmoord en die pedofiel wat in die hof verskyn het, hou definitief verband met Hansie en Grietjie wat uit die bos moes vlug.

Met Andrew Roos se musiek in die agtergrond (alhoewel som-

tyds in die voorgrond) gesels ons oor die politici wat dalk in die Nuwe Suid-Afrika in advertensies moet belê. Die Nasionale Party kan hulp by Nasionale Panasonic gaan aanklop met: "Quest for zero effect." Apla sal byvoorbeeld meer gemeensaamheid by Coca-Cola vind met 'n beleid van: "You can beat the government, but you can't beat the feeling!"

Nie dat sy die enigste gaskunstenaar was nie. Bewonderaars van Michael Jackson kon hulle verlustig in sy "lugwaardin" en later is daar hulde gebring aan Afrikaanse musiek op 'n geCasperiveerde wyse met Bles, Cora, Steve en ander.

Ná Steve Hofmeyer se liedjie, wil jy ook vir Casper vra: "Hoe, hoe, hoe doen jy dit?" Die antwoord lê nie vër nie, hy bely self as traumATEESE MATIE dat hy nie 'lekker' is nie. Al kan jy nie soos sy Voortrekkerpelle, 'n mes uitruk en spoorsny nie, is jy gou op sy spoor en weet jy dat hy vir 'n teen alles is. Só het hy ook vir die SAL 'n nuwe slagspreek: "We did not invent perfection, we just flew past it."

Van geskiedenis weet ons almal ook nou baie meer. Veral van die wel en weê van Jan van Riebeeck toe hy as verversingsknaap by die Kaap afgelaai is.

As jy uitloop met die laaste woorde oor Saddam Hoesein nog in jou ore, wonder jy nog lank: "Hoe sane is jy?"

Kullsrivier het geruk met Rock toe seweduisend raas-honger musiekmanlike Saterdag die Hoërskool De Kullen se rugbyveld vertrap het. Stellenbosch was veelvuldig verteenwoordig met Vallant Swart fanatics wat hopelik luidkeels hul misnoë te kenne gegee het met ye-ye ('n Afrikaanse teeny-bob band). Anton Goosen, Lucas Maree, Danie Nlehaus, Laurika Rauch, Elsabé Zietsman en Johannes Kerkerrel het rof opgetree. Toe-valslik was die musiek hoofsaaklik Afrikaans. Behoort dit saak te maak?

Foto: SAREL VAN DER WESTHUISEN

A film feast for the eyes

Deur **IZETTE MOSTERT**

THE Cape Town Film Festival returns to the Baxter and Labia screens from 12 April until 1 May.

Highlights in the programme include the Austrian film season featuring the best contemporary work from Austria, an in depth focus on the Swiss film industry and a retrospective reflection on the work of Nadia Tass and photographer David Parker who are leading Australian Directors acclaimed for their unique first film *Malcolm*.

Tass and Parker, the honoured guests at the festival, will introduce their four films *Malcolm*, *Ricky and Pete*, *The Big Steal* and *Pure Luck* and lead a discussion with the audience after each screening. They will also present three workshops on film direction, script-writing and cinematography.

The Austrian director, Michael Schottenberg and producer Veit Heiduschka, will also be present to introduce their prize-winning feature *Caracas* as well as *The Seventh Continent* and *Averill's Arrival*.

Other highlights include Nicolas Toeg's *Cold Heaven*, a spiritual thriller on sexuality, guilt and retribution starring Theresa Russell and Mark Harmon. The 1991 Oscar winner for "Best Foreign Film", *Journey of Hope*, by Xavier Koller, a moving account of a Turkish family attempting to cross the border will also be screened.

Margarethe van Trotta's *The Return*, starring Barbara Sukowa and Steffania Sandrelli as best friends in love with the same man, is also planned for screening. *La Belle Noiseuse* is Jacques Rivette's monumental study of an ageing painter (Michel Piccoli) brought back to the canvas by a beautiful young model

(Emmanuelle Beart).

Paul Cox's eccentric outback tall-tale of three desperado brothers who kidnap their 14 year old second cousin *The Nun and the Bandit* is bound to entertain the audiences.

Mindwalk starring Liv Ullmann, John Heard and Ione Skye is "A film for passionate thinkers" which reflects on Darwin, Beethoven, Alice in Wonderland and a host of other geniuses.

Other films not to be missed are *High Heels*, the most recent film from the controversial Spanish wizard, Pedro Almodavar; Fellini's *Intervista* and the acclaimed Swiss Director, Alain Tanner's *A Flame in my Heart*.

Bookings open at Computicket on Wednesday 31st March, 1993. A special student discount of approximately R5 will be offered to students who present their student cards at the ticket offices.

'n Stil, skaam reus

Deur TANIA BOTHA

TOBIE CRONJÉ mag vir sy gehoor by die Baxter die groot vriendelike reus wees, maar na 'n paar minute in sy geselskap kom 'n ouer kinder-verhaalherinnering onwillekeurig by my op: die lang, skaam man.

Hy kom deur die foyer van die Baxter aangestap vir ons onderhoud; halfpad word hy deur 'n groot groep kinders oorval. Hulle wil almal met hom praat, aan hom vat. Uiteindelik kan hy hom van hulle losmaak. "Hallo, ek is Tobie," sê hy op die nie-aanmatigende manier wat ek later agterkom byna alles wat hy sê punkteer.

Aanvanklik kom hy gespanne voor; terughoudend en moeg - heel te verstane van iemand wat die afgelepe twee weke al twee shows per dag doen. Die onderhoud begin 'n bietjie styf en Tobie skuif ongemaklik rond terwyl daar foto's geneem word. Nadat die kamera gebêre word, begin hy merkbaar ontspan. Ons begin by die begin.

Hy het sy opleiding by Tukkie ontvang, nadat hy met George Ballot bevriend geraak het en so gefassineer was met die goings-on by die dramafakulteit dat hy besluit het om B.Mus. vir drama te verruil. Ek vra hom hoe hy by televisie en film betrokke geraak het. Dit blyk letterlik én figuurlik 'n ongeluk te gewees het. Hy was besig met 'n produksie saam met Janice Honeyman, toe die twee een aand besluit om te gaan ysskaats. Janice wou huistoe, maar op Tobie se aandrang het sy nog een laaste rondte om die baan gedoen. Sy val toe en breek haar been. Katinika Heyns is ingebring om haar rol oor te neem. ("Vier dae voor die openingsaand het sy begin om die rol te leer. Sy was ongelooflik.") Sy het die regte mense geken, en uit dié ontmoeting het die gelukkige vennootskap tussen hulle gegroei. Eers in *Sersant en die Tigermoth* en toe *Willem*, wat van Tobie 'n huishou-

delike naam gemaak het. Ek vra hom na sy gunsteling rol, maar hy is ontwykend: "Jy sal dit nie uit my kry nie. Daar is nie een nie; dit is wat ek ook al mee besig is."

Ons beweeg na *Being Human*, die rolprent waarin hy teenoor Robin Williams speel. Word hy nie moeg vir die gedurige gehamer op Robin Williams nie? "Nee." 'n Mens kry die gevoel dat hy in elk geval eerder oor Williams as oor homself wil praat. Hoe groot was sy rol presies? "Sien jy hierdie rafel?" Hy wys na 'n klein draadje op die tafeldoek. "Dis my rol." Hy gooi die offending rafeltjie weg oor die Baxtervloer. "Dié vloer - dié die rolprent!"

Na nóg 'n non-committal antwoord, sê hy dat verhoog steeds sy gunsteling medium bly: "Daardie kontak met die gehoor is belangrik." Oor sy rol as die *Big Friendly Giant*, sê Tobie dat kinders soms die wispelturigste gehore kan wees: "Soms lag hulle waar ons dit nie verwag het nie, en vice versa". Die meeste mense dink aan Tobie Cronjé as klugtige komediant, maar dis om sy

wye en gevarieerde talent en repertoire te onderskat. Hy is gesout in kabaret, Shakespeare, musicals, verhoog, televisie- en oorklankingsregie - "dit wil 'n mens eintlik nie noem nie, maar dis brood en botter". Onder sy regiekrediete tel onder andere die hoogsuksesvolle *Nunsense* vir Pieter Toerien in *The Theatre on the Bay*. Verder fassineer mimiek hom, en hy sal graag meer in dié genre wil werk.

Enige projekte in die vooruitsig vir die onmiddellike toekoms? Daar is 'n toneelstuk, *Pianoman*, wat John Hunt jare gelede vir hom geskryf het. Dis 'n tweakter waarin Tobie die rol van iemand met selfmoordneigings speel, en wat terselftertyd vir hom die geleentheid bied om sy klaviertalent op die verhoog ten toon te stel. Binnekort sal hy ook weer op TV-skerm te sien wees in enkele episodes van *The Big Time 2* en *Manakwalanders*.

Watter rol wil hy nog die graagste speel? "King Lear," sê hy met sy kenmerkende skeeloogkyk. Wees ernstig! "Ek is." En somehow weet ek hy is altyd.

Watter rol wil hy nog die graagste speel? "King Lear," sê hy met sy kenmerkende skeeloogkyk. Wees ernstig! "Ek is." En somehow weet ek hy is altyd.

Watter rol wil hy nog die graagste speel? "King Lear," sê hy met sy kenmerkende skeeloogkyk. Wees ernstig! "Ek is." En somehow weet ek hy is altyd.

Watter rol wil hy nog die graagste speel? "King Lear," sê hy met sy kenmerkende skeeloogkyk. Wees ernstig! "Ek is." En somehow weet ek hy is altyd.

Foto: SAREL VAN DER WESTHUIZEN

delike naam gemaak het.

Ek vra hom na sy gunsteling rol, maar hy is ontwykend: "Jy sal dit nie uit my kry nie. Daar is nie een nie; dit is wat ek ook al mee besig is."

Ons beweeg na *Being Human*, die rolprent waarin hy teenoor Robin Williams speel. Word hy nie moeg vir die gedurige gehamer op Robin Williams nie? "Nee." 'n Mens kry die gevoel dat hy in elk geval eerder oor Williams as oor homself wil praat. Hoe groot was sy rol presies? "Sien jy hierdie rafel?" Hy wys na 'n klein draadje op die tafeldoek. "Dis my rol." Hy gooi die offending rafeltjie weg oor die Baxtervloer. "Dié vloer - dié die rolprent!"

Na nóg 'n non-committal antwoord, sê hy dat verhoog steeds sy gunsteling medium bly: "Daardie kontak met die gehoor is belangrik." Oor sy rol as die *Big Friendly Giant*, sê Tobie dat kinders soms die wispelturigste gehore kan wees: "Soms lag hulle waar ons dit nie verwag het nie, en vice versa". Die meeste mense dink aan Tobie Cronjé as klugtige komediant, maar dis om sy

Foto: SAREL VAN DER WESTHUIZEN

aggressief nie, ons is nie lelik met mense nie, ons fight nie." So hulle is nie die "tipiese" metalband nie?

Bisschoff, verontwaardig: "Meeste metal people is moerse nice people. Dis prejudice... Dit is so - julle lag nou ..." en die gesprek disintreger in die geterg wat hulle eintlik kenmerk. Soos ook hulle poster: "No brains allowed".

Bisschoff: "Maar dis cute! Dis niks ernstig nie; dit sê eerder: meer fun, let's have fun."

Die terugtog na kammalands

TONEELSTUK THE BFG (Big Friendly Giant)

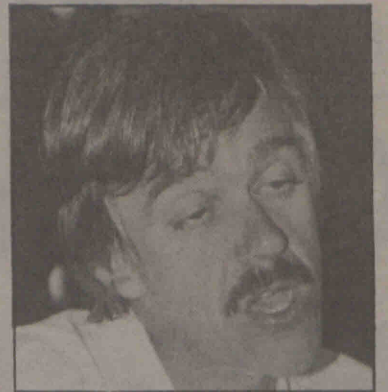
DEUR Roald Dahl
REGISSEUR David Wood
MET Tobie Cronjé, Heather Schiff, en ander
TEATER Baxter Auditorium

Deur TANIA BOTHA

TOBIE CRONJÉ is die BFG, 'n goedge Klaasvake-karakter wat 'n alleenstryd voer teen "cannibully" reuse soos Fleshlumpeater en Gizzardgulper, wat graag in Wellington gaan jag omdat die kinders daar na leer smaak, en leer smaak "bootiful".

Hy stel ons bekend aan 'n fantasiewêreld bevolk met allerlei groteske monsters en eienaardige eet- en drinkgoed. Nie alleen red hy die wese, Sophie, van hul gastronomiese gruwelade nie; hy voer ons ook mee na die balsaal van Buckingham Paleis, waar die arme koningin 'n "horribilis" nagmerrie, erger as Camillagate, beleef wanneer die Boncrusher en sy trawante lus kry vir Engelse happies.

Dit is die trant waarin David Wood Dahl se storie aangepas het, en dit werk heel goed op die

verhoog. As teater benut die stuk al die tools tot sy beskikking - dans, musiek, maskers, poppepel en selfs skaduspel. Cronjé is baie geloofbaar as die snaakse, roerende Groot Vriendelike Reus, en hy word goed bygestaan deur die supporting cast van oorewegend jong akteurs, onder andere die oud-Maties Pierre Neethling en Denver Vraagom.

Die stuk vra uiteraard 'n groot mate van suspensie of disbelief van sy gehoor, maar as jy 'n Roald Dahl-aanhanger is en so nou en dan kan terugkeer na kindwees, sal jy meegevoer word deur 'n heerlike stuk teater vol klank, kleur en beweging. So kry vir jou 'n lollipop en gaan kyk dit.

Behr se appels wat seermaak

BOEK DIE REUK VAN APPELS

OUTEUR Mark Behr
UITGEWER Queillerie

Deur ADÉLLE VAN WYK

"Ek stem nie saam met wat jy sê nie, maar ek sal jou reg om dit te sê tot die dood toe verdedig." Met hierdie liberale, altyd-relevante stelling van Voltaire het Mark Behr in 1988 die omstrede voorsitter van die National Union of South African Students (NUSAS) geword. Van dié sogenaamde simboliese leier van progressiewe studente, is gesê dat hy onder andere die SR-verkieping wou verpolitiseer en dat hy "juis nie die meerderheidsmening ondersteun het nie".

Gevolglik is hy by verskeie geleenthede deur engdenkendes uitgetart en geïntimideer. Na 'n aanslag op sy lewe was Mark se kommentaar dat die skuld nie op die aanval-ler gepak moet word nie, maar op "die skeppers van apartheid". Klages van studente dat hulle nie Behr se gesig in elke uitgawe van *Die Matie* wou sien nie het 'n lojale antwoord van die redaksie se kant af ontlok: "(on)gelukkig is Mark Behr nuuswaardig".

In Behr se debuutroman, *Die reuk van appels*, word sy pleidooi vir vryheid van spraak een vir 'n veel meer omvattende vryheid. Net so hard soos die eertydse Rhodesië probeer om die knellende Britse juk af te skud, probeer die Swartes die Blanke oorheersing in Oos-Afrika uitwis, probeer 'n Suid-Afrika van die

sewentigerjare ditself van rassisme bevry, en voer 'n elfjarige seun die stryd teen manwording.

Marnus Erasmus is die naiewe, maar intelligente en realistiese verteller van die verhaal en spreekbuis van die skrywer om sy haat teenoor rassisme en diskriminasie vernuftig in 'n Afrikanergesin tot uiting te laat kom. Die Erasmus-gesin is een wat al die regte bewegings op die regte plekke maak en is by tye irriterend stereotiep.

Die seun tree egter nie net op as elfjarige verteller van sy hier en nou nie. Die leser word ook op geslaagde wyse verplaas vanaf die ervarings van 'n jonger Marnus na Angola waar hy as 'n volgroeide luitenant Erasmus kommentaar kan lewer: "Miskien was daardie somer bepaald."

Die reuk van appels is 'n verhaal waarin meer as net konserwatiewe sosiopolitieke spanninge kop uitsteek (en die leser dankbaar laat dat dit nou 1993 is.) Dit is 'n perspektief op die dae van kommunisme, ekonomiese resessie, die sg. kleurlinge op die Kaapse Vlakte met hulle "invloede" en die Stem.) Dit is die oopplek van waarhede wat seermaak: Suid-Afrika het nie niks om weg te steek nie; dit het apartheid, armblanke en gheto's en is bang vir alles wat net 'n bietjie afwyk van "hoe ons grootgemaak is".

Nadat Marnus (by wyse van spreke) sy maagdelikheid verloor het ruik die appels suur en is die waarheid selfs te ontstellend om met 'n bloedbroer te deel. Die leser kan net tot een gevolgtrekking kom: daardie somer was bepalend.

Weer tyd vir jeugmusiekfees

DIE tyd het weer gekom vir oudisies vir KRUIK-Musiek se jaarlikse Jeugmusiekfees. Jong instrumentiste en sangers word genooi om in te skryf vir die jaarlikse prestige fees wat op Vrydag 13 en Saterdag 14 Augustus 1993 in die Nico Malan Operahuus, Kaapstad aangebied sal word.

Hierdie geleentheid is een van die hoogtepunte op die Kaapse musiek-kalender en word deur *Die Burger* geborg.

Instrumentiste moet op 13 Augustus 1993 jonger as 24 en sangers

moet jonger as 27 moet wees. Kandidate moet in die Kaapprovinsie woonagtig wees en mag nie aan KruiK-jeugmusiekfeeste van 1991 en 1992 deelgeneem het nie.

Oudisies sal teen einde April in Kaapstad, Stellenbosch en Port Elizabeth plaasvind en die sperdatum vir inskrywings is beskikbaar by die musiekdepartemente van die meeste Universiteite en van KRUIK-Musiek in Kaapstad. Vir verdere inligting kan Linda Louw of Ursula Badminton by (021) 215-470 geskakel word.

Just window shopping in SA

EVERY time I watch Agenda, with all those snake-eyed, slippery-smooth politicians getting themselves Freeteked out, spitting their blinding glib venom on the screen - I ask myself whether those vipers could possibly be normal, harmless people with kids and pets.

Never.
Oh I know FW de Klerk has a grandchild - born on February 2, the same day that the New South Africa was born. And on that fateful day in 1990 they said he was a real man and cheered and applauded and clapped. They said he had fathered this brainchild. What a misconception. It's more like an abortion or, at best, something deformed and still in incubation. It could quite possibly be a phantom pregnancy and all this afterbirth is just a nightmare. Perhaps we're still experiencing the labour pains as we anxiously attend its long overdue birth. BUT BRAINCHILD? Nah.

And whether it really is his is another question altogether. Personally, I doubt whether he could conceive of such a thing - Piet Pompies-uh-Koornhof, maybe, but

our own Mr Right Said Fred? Nah. He's just suffering a midwife crisis.

He also has a wife, by the way. Agter elke man and all that, you know. She regularly attends tea parties in Dameskoshuise at US, altyd netjies uitgevat en praat van skoonheid, skoon klere, skoon taal - maar, weet jy, sy't skoon vergeet van die vuil politiek.

I wonder, do they ever...go shopping together? They'd definitely go to Kwiksave with its green arrow saying "up yours" just like the National Party one. Spar Kwiksave shares the same qualities as the president: spotless, orderly, neat with plenty of fresh bread vir my Broeders. And don't forget the friendly part. There's a friendly Big Daddy smile wherever you are (jingle) - splashed all over the TV, newspapers and magazines.

But where do the rest of the crooked bunch shop? There is, of course, the Shopright crowd whose selling points were just about bankrupt until they decided to Cosagulate and join up with a really checkered crew of all-sorts to be more competitive. They

claim that they'll save you more so that you can keep more for yourselves. Shopright is just like its supporters: rather messy, somewhat confused, a bit stuffed with little direction and less future.

These are the same people who believe that the CNA is completely backward. After all, isn't it filled with bad records and a whole heap of cheap red-banded sellouts sitting on the red bandwagon, collecting dust and filled with outdated philosophies (which they've never read anyway)? The patrons disagree. The CNA is the first with the goodies, remember? Though presently nothing is free and justice continues to have a high price, they're on the road to greater freedom, man by means of strike and bargain. And they've got plenty of red tape in stock for the future bureaucracy.

Then we have a whole host of oddballs who don't really know where they fit in. They oscillate mirthlessly from everything being OK to Hyperdrama as the political storms rage and the violence climbs to its zenith. They wander, disillusioned, from Pik 'n Pray to

Pik'n Stry to Pik'n Wyn to Pick up the pieces and Pay for Apartheid.

Yet, despite their divergent opinions and mutual hatred, the whole lot of them can't seem to resist Clicks. They still haven't clicked that none of us are remotely interested in any of them. However, you have to be on your guard and pay some attention at least otherwise they'll try and sell their version of the story on the quiet. And don't get sold on any of their cheap rhetoric either - the rubbish they give you disintegrates faster than a Taiwanese toy.

None of them ever go to Dions. I wonder why? Must be the outmoded colour scheme or something to do with the slogan.

Then you get the less tolerant types who are always going to town but never buying anything. They're quite keen on planting bombs in shops though. Doesn't cost much - just a few lives here and there. After all, life's cheap. And if the shops are closed, you can always gun a few down in the streets or a couple of kids on the back of a bakkie for free.

It's hardly an encouraging situa-

Striptease

Liza Stewart

tion and all we gewone studente can do is stew in Bakoven wondering what half-baked flop they're going to dish up next. Others sit hunched over the paper and eat all the soetkoek up, no matter how stale or thoroughly unpalatable.

Or we can escape in our droves to the nearest bar to drink away our despondency. Who do we toast? Whose face will stand the test of time? Perhaps The thought of toasting any of them will make you sick. At the rate things are going, most of us will probably only muster enough leftover guts to say cheers on the way out of here.

How to stumble upon a pocket of paradise

LEIGH-ANNE GOULDING

It was a late April long weekend and the prospect of spending it in a deserted hostel with only the kosmie for company was very uninviting. Drastic action was called. Within an hour we were heading along the N2 - destination: unknown. The rocky green mountains and fat woolly merinos that characterize the Overberg sped by to the strains of Mozart's Requiem and 40. (an odd combination, but they were the only two tapes that we managed to grab in our haste.)

We joined the R316 at Caledon and used a sign announcing that Cape Albas, the southernmost tip of Africa was within reach. At last our expedition had direction! Cape Albas is nowhere as spectacular as its position would suggest. A thatched cottage (the second-oldest in the country), two chubby British tourists paddling in the rock-pools below, and a very ordinary-looking forest-covered hill demarcated the spot where the Atlantic and Indian Oceans collide. But the sensation of landing on the tip of a continent - feeling the mass of a crazy, warm, beautiful, starving continent stretching out behind you is worth the trip.

We continued along the R316 and discovered Elim, a tiny village founded by Moravian missionaries in 1824. The village has somehow

managed to cling to the rustic innocence of a bygone era. The sandy streets are lined by beautifully thatched whitewashed cottages, and the village itself is dominated by an ancient gabled church with soaring white ceilings and a warm, sweet smell of thatch as one enters.

The inhabitants of the village, still of Moravian persuasion, are stock, fruit and vegetable farmers, domestic servants and artisans (the Elim thatchers are renowned for their craftsmanship).

We reluctantly left the tranquility of Elim, continued along the R316, and landed up at Waenhuiskranz, a sleepy village so-called because it possesses a sea-eroded cave large enough to accommodate several wagons. (The village is unofficially known as Arniston, named after an 1815 shipwreck). Modern holiday homes lie on one side of the beach,

whilst the brilliantly white-washed fishermans' cottages that have long been a favourite subject of artists and photographers, line the opposite side.

The startlingly pale green-blue sea, the rocky white beaches, brightly coloured boats and whitewashed cottages seem to belong somewhere on a remote Grecian island.

The fishing village is not a cute white-washed tourist-trap, it's a living, struggling community. The cracked, weatherbeaten walls of the houses mirror the faces of the fishermen who inhabit them. But it was a still Autumn evening and the setting sun was lingering on the white walls, brightly coloured garments were fluttering in the breeze and smoke was drifting up into the blue-gold haze. It was easy to believe that these tiny houses perched on the edge of the sea were in a pocket of paradise.

We hiked along the straight white beach for about 5 kms until we stumbled upon the budget student version of the Arniston Hotel: a sandy ledge overlooking the shimmering ocean with our own private bay to the left of us an awesome array of golden shadow-filled sand-dunes stretching out behind us.

More information can be obtained from the Bredasdorp Publicity Association: tel. 02841-42584. Camping facilities are available at Arniston and bungalows can be rented at the caravan park.

Seaside snacks in Stellenbosch

By CAREY BREMRIDGE

IF you've dialled for one pizza too many, or the sight of "blokkiesvleis" drives you around the bend, Skippers has the solution.

This new "take-away - delivery - sit-on-the-stoop" fish and chips shop which sailed into Stellenbosch in mid-December, is part of a Natal-based franchise.

Situated in Dorp Street and open from 10am until late, Skippers hope to attract not only the students and nearby businesses, but all visitors to Stellenbosch.

Their menu, more extensive than your "gewone fish and chips" shop, includes not only fried and grilled fish such as hake, kingklip and sole - it features sea-delights such as calamari and tartare sauce, crumbed prawns and peri-peri mussels. They also serve curries, peri-peri or lemon-butter chicken and a wharfside salad.

I had the special of the day which was the fresh Cape salmon (R9,00),

caught that day in the Strand. It was not only smack of the sea but definitely smack of the lips. My friends tried the calamari and chips (R12,40) which I can assure you (after diving into theirs as well) was really tasty.

The service was friendly. There was a slight wait as the fish is only cooked on order, but this allows one to sit under the umbrellas and pretend you can feel the sea-breeze in the middle of the winelands.

Owners Louis and Lindie are also providing a free delivery service and invite you to give them a call from 10am until late, seven days a week, at 79550.

Last of the Mohicans - mooi, maar net mooi niks

FILM THE LAST OF THE MOHICANS
REGISSEUR Michael Mann
MET Daniel Day-Lewis,
Madeleine Stowe

THE LAST OF THE MOHICANS speel af in die tyd toe Amerika nog 'n kolonie was. Die bloedige oorlog tussen Engeland en Frankryk in Amerika is die sentrale fokuspunt van die rolprent. Tydens hierdie oorlog is die verskillende koloniale moondhede bygestaan deur verskeie Indiaan-stamme. Enter 'n Mohikaan-In-

diaan en sy twee seuns, Ulkas en Hawkeye (vertolk deur Lewis).

Ek het die rolprent gaan kyk met Lewis se vertolkings in My Left Foot en A Room with a View in gedagte. Groot fout! Die rolprent is gevul met die nodige assebenemende tonele en nasaturskoon om 'n mens na jou kaatrukskoon om 'n mens na jou kaatrukskoon te wil laat gryp. Aan eksplimera te wil laat gryp. Gesiete gevegstonele met spiese, gesiete wat bloot terloops in die rolprent is. Die kyker word oordonder met die mooi natuur en bloedige

gevegte terwyl die storie voort-sleuter.

Lewis se vertolking van Hawkeye was goed, maar nie goed genoeg om mee te ding met die oordonderende kamerawerk nie. In een toneel waar Hawkeye agter 'n waterval ewige trou sweer aan sy minnares, moes ek onwillekeurig lag. Dit was asof die regisseur in een toneel genoeg emosie wou wek om vir die res van die rolprent te hou.

As geskiedkundige rolprent slaag The Last of the Mohicans, maar as liefdesverhaal val dit. Gaan kyk gerus die rolprent, al is dit net vir die kamerawerk.

Films van oral

Deur GWYNETH BOWMER

HET jy onlangs gaan flik? Wel as jy het sal jy weet waarvan ek praat.

Die Stellenbosche Film Vereniging, wel daar is nou vir jou 'n verassing.

Ek het met mnr. Albert van der Merwe oor die vereniging gaan gesels en tot 'n paar nuwe insigte gekom.

Die doel van die vereniging is om die gewone man op straat aan die "ander kant" van films voor te stel. Die films wat hulle vertoon word aan hulle verskaf deur die Federasie van Film Verenigings van Suid-Afrika en bestaan gewoonlik uit films wat die deur Ster Kinekor of NU Metro vertoon is nie. Baie van die films is uitlands en net die ding om ons eng Suid-Afrikaans-Amerikaanse perspektiewe mee te verbreed. Voor elke vertoning van die vereniging kry elkeen 'n blaadjie wat die film breedweg bespreek sodat jy weet wat om te verwag en waarvoor om uit te kyk. Professor Degenaar wat in die verlede aan die Universiteit van Stellenbosch 'n filosofie professor was sal ook by geleentheid na afluop van die film 'n bespreking lei.

Die volgende twee films wat vertoon sal word is die Amerikaanse film "The Bank Dick" (1940, Edward Cline - direkteur) en die Poolse film "Everything for Sale" (1968, Andrej Wajda - direkteur).

Kontak mnr Albert van der Merwe in die Schumann gebou vir verdere inligting.

Warm voorbladmeisie met die koue holtes

Cloaked guilts stripped naked

KABARET COVER GIRL

REGIE Rocco de Villiers
MET Elzabé Zietsman
TEATER Eauver the Top, Hoofweg,
Kalkbaai tot 28 Maart

Deur KOBUS BURGER

'n VOORBLADMEISIE wat ysblokke in haar armholtes sit om af te koel...of onthou jy net die gesig, die bene en die silhouette?

Bewaar vroeëtydig die asem vir die oomblik wanneer die vet vrou die kerse blaas en Ziets in haar wulpse lyfkous die ding doen, want sy kan!

In haar jongste kabaret sien jy hoe Elzabé Zietsman haar naeltjie tot teen haar rugstring trek. En as sy met haar tintelende talent vir Elvis, Cyndi Lauper, Dionne Warwick of Madonna herroep, wonder niemand meer hoekom die twee vlooië wou gaan bad nie.

Dé kabaret sluit ook 'n aantal

skreusnaakse sketse in en daarin het sy dit oor matrose, mechanics, 'n Elvis-aanhanger wat haar onderkleure by die FAK-musiekfees rondgooi en selfs die liewe Afrikaanse skrywers. Koos Kombuis is "diep" en Hennie Aucamp doodeenvoudig "op die man af". Joan Hambidge en Antjie Krog is 'n ander storie.

Eers lag die gehoor hulself oor 'n mik, selfs vir flou-flou grappies, dan loop die patos weer hoog in 'n skets oor dááí meisie wat enige posisie voor die kamera kan inneem.

Dit is egter Rocco de Villiers se begeleiding wat die beste uit die vyfvoet-en-tien-duim Elzabé Zietsman haal. Inderdaad word nuwe klanke uit die ou (oor-) bekende getower. Die besieling waarmee "Somewhere over the rainbow", "Are you lonesome tonight" en "Henry let's go to town" uitgevoer word is iets wat weer die vleis in hoendervleis sit.

Cover Girl is in baie opsigte 'n blootstelling en dis net 'n "songstress-actress" soos Zietsman wat met soveel oorgawe die binnekant op die voorblad kan plaas. Wil jy weet wat die fotoprikkelpop agt jaar later met die boks foto's doen? Gaan kyk liewer self wat deur die swart kant vir jou loer.

Eauver The Top is 'n studentevriendelike restaurant in Hoofweg, Kalkbaai, waar jy nie hoef te skroom om gastronomies te ver te gaan nie. Chris van Niekerk en Lynne Maree is van daardie eienaars wat jou gesels-gesels jou kos laat geniet en seker maak dat jy daardie verruklike sjokolade-nagereg ("to die for") wegpak.

By JEAN JORDAAN

ANALYSIS NAKED LUNCH

ANALYZING this movie becomes far easier if director Cronenberg (and, behind him, Burroughs as absorbed author) is allowed in: because here we have a director who thinks not in the discrete categories of script / scenes / effects / actors, but in film as a unity. Cronenberg is a virtuoso hallucinator, practiced at transmuting the vague hates and guilts of nightmare and repression into concrete obscenity.

You see, while this film gives Burroughs' book the semblance of a plot it doesn't have, the dialogue and intrigue of the movie contribute only minimally to its meaning. Far more important are the ingrown webs of gut-felt imagery: the typewriters that transmute to bugs with big speaking arseholes, for example, introducing the theme of compulsive repulsive homosexuality. Being the tool of the writer's vocation, they further suggest that his yearning for communication, his raison d'être. The image has further links with the twin theme of drug abuse, because it is to bug poison that the protagonist, Bill Lee - exterminator - is initially addicted.

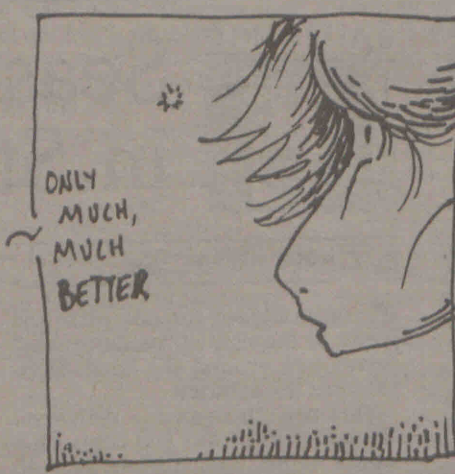
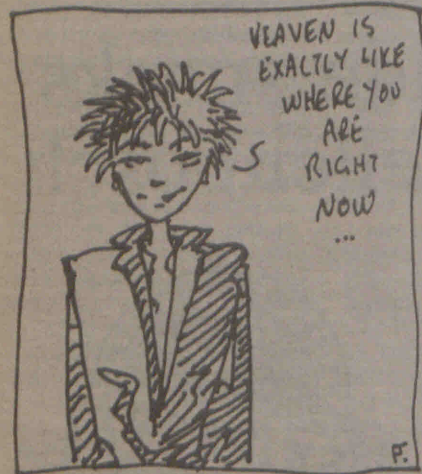
Another marginally more positive facet of writing may be present in the Mugwumps: while they also give our man orders, and even transmute into typewriters, they have tubes dispensing intoxicating liquids from their craniums. Writing as milking the head makes sense, although it suggests a sense of regression and somewhat alcoholic dependence - with the writer seeking se-

curity, seeking mother, through his world by formulating his reports. Myriads of paranoid links proliferate between the freaks, and link up with appalling reality through the spreading action Bill witnesses, the orders (as to kill his wife) he receives, the encroachment of the freaks his world - into the police office, bars. I defy anyone to fit these manifestations into any sane kind of

Bill's involvement with them culminates in his flight to Interzon, vaguely Eastern locale that is in a state of mind than anywhere on earth. It is the underworld hinted in the earlier part of the movie, can be infinitely interpreted - obviously as the neuroses of a deviant, more abstrusely as an gory of our cannibalistic city-cization; most properly, perhaps Cronenberg is left out of the picture as the chaotically deranged misty of an addict.

This soup of meaning is sustained by an impeccably realized film world. While the film abounds with weird scenes from the gold mine, the effects are downplayed through out. They are melded with touches of documentary realism - such as the spoon-cooking of heroin - so they get under the skin rather than on the nerves. Touches of morose humour allows the film to clear sanity through satire, shows the diance the human in Bill Lee, with empathy and deepens conviction. Experience a total mastery of form, to gross out, to make brain into pretzels, go see this vie.

PS: there is not a single book on this seminal author in the Ge library.

KAMPUSKALENDER

TEATER

Nico Malan

6-28 Maart: Die nuwe musiekblyspel *Once on this Island* is 'n moppige Karibiese fantasie. Dit speel af op die eiland Haïti en handel oor die aristokrasie en die tradisionele Karibiese gode en godinne. Janice Honeyman is die regisseur.

16 Maart-3 April: Met Reza de Wet se vermoë om die wonderbaarlike met die groteske te vervleg, belooft *Mis* om jou mee te voer!

Victoria Theatre

23 Maart-10 April: Die nuwe Victoria Theatre in die Victoria and Alfred Warf by die Waterfront open met *The Importance of Being Earnest* deur Oscar Wilde. Dit word bestempel "'n niksbeduidende komedie vir ernstige mense".

Baxter

The BFG (Big Friendly Giant) deur Roald Dahl, waarin Tobie Cronjé die hoofrol vertolk, speel tot 3 April.

Little Theatre

Tot Saterdag 20 Maart: UCT DRAMA bied aan Ubu Roi deur Alfred Jarry.

City Lights Theatre

Tot 31 Maart: GOOD VIBRATIONS - A 60's tonic for our times.

Eauver the Top

(Main Road, Kalkbaai tel 7881156) Tot 28 Maart: Elzabé Zietsman in haar nuwe kabaret, *Cover Girl*. 2-18 April: Estelle Kokot in *Black and Blue Jazz*.

MUSIEK

Endler

20 Maart: Blaasorkesfees met Christopher Nichols as gasdirigent.

Oude Libertas

21 Maart: 'n Kitaaruitvoering, *Legends of the Cape*, met Avril Kinsey en ander top musikante.

UCT

16 Maart: Jazz Midi Uitvoering in die Christholm Recital Room met Andrew Lilley, Atari C Lab, David

Lilley, Jenny De Lenta, Luuqman Adams, Jody Abrahams, Christal Turner.

Baxter

22 Maart: Vladimir Viardo, 'n uitstaande Russiese pianis, tree by die Cape Town Concert Club op.

DANS

Nico Malan

6-20 Maart: Die hoogaangeskrewe weergawe van die gewilde tragedie van Shakespeare, *Hamlet*, in ballet.

Baxter

20 Maart: Ballet - *Journey Through Wonderland*.

FILM

Baxter

15-21 Maart: Films tans in vertoning: *The Player*; *Company of Strangers*; *Lawnmower Man*; *Powaqqatsi*; *Da*; *Rachel Papers*; *JFK*; *Windprints*; *Rixote*; *Monty Python and Holy Grail*; *Asterix and Cleopatra*; *Coup de Torchon*.

Labia

15-21 Maart: *Unforgiven*; *Drugstore Cowboy*; *La Discrete*; *Barton Fink*; *Naked Lunch*; *Double Life of Veronique*; *Friend Green Tomatoes*; *Rosencrantz and Guildenstern*; *Leaving Normal*; *sex lies and videotape*; *Colonel Redl*.

KUNS

US Kunstgalerie

9-25 Maart: Houtsneewerk en grafiese kuns van Mark Dixon.

Inligting saamgestel deur Louise Coetzee

Sasol Kunsmuseum/Eben Döngessentrum

Tot 21 MAart: Huishoudkunde - die ontstaan en ontwikkeling.
11 Maart-12 April: Christo Coetzee - skenking van kunswerke.
31 Maart-25 Julie: Geskiedenis van US: 75 jaar.

VERENIGINGS

US Filmvereniging

22 Maart: *Everything for sale*
29 Maart: *The Bank Dick*
Vertonings word in die auditorium van die J.S. Gericke Biblioteek aangebied en begin om 19h00. Kaartjies kos R4 vir nie-lede.

Kaapse Filmvereniging

28 Maart: *Umberto D*

Wynkultuurvereniging

18 Maart: Delheim
23 Maart: Eersterivier
25 Maart: Villiers

Matie Movies

SCENT OF A WOMAN ★★★★★

Die laaste naweek in die lewe van 'n blinde luitenant-kolonel is 'n film met mooi meisies, vinnige komedie, 'n duur hotelle, 'n 45-pistool, 'n bogsnuiter wat dit durf waag om hom snuf in die neus te laat kry, die lewe aangaan as hy Maartgend wakker word. Met witty dialoog en 'n baie "bliep" gesig is Al Pacino definitief 'n steling vir 'n beste-akteur-Oscar. Gaan snuff gerus hiërdie prentjie.

BETTY BLUE ★★★★★

'n Gemiddelde fliek oor 'n woon-impulsiewe meisie wat verlief is op 'n gemiddelde ou. Hy is verlief op haar en sy is doodedig net mal. Maar sy is nóg toegeneem op hom te lei van 'n werker by 'n mallemeule tot 'n mer en skrywer.

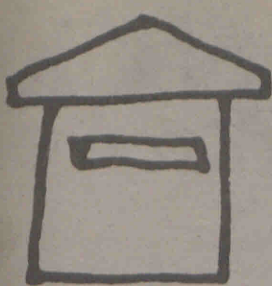
PRELUDE TO A KISS ★★★★★

'n Vermaaklike film wat nie net mal oortuig nie. 'n Paartjie Borshaar Baldwin en Meg raak halsoor kop verlief, maar hul troue vra 'n vreemde ou ma die bruid te soen en op 'n klaarbare wyse word hul verhouding omgeruil. Ongelukkig is fantasie-element nie deurgaang nie.

RYAN HITCHCOCK SYBRANDUS ADEMA

BRIEWE

Enigeen kan 'n brief aan Die Matie rig. Die adres is: Die Redakteur, Die Matie, LSS, Victoriastraat, Stellenbosch, of dit kan in die posbus in die Loopgang gepos word. Die redakteur behou die reg voor om die plasing van stof te wêler, of om dit vir publikasie aan te pas.

Redaksie se stryd niks nuuts nie

Pierre de Vos, Strubenstraat 56, Mowbray, skryf:

AGT jaar gelede het ek op die stoep van Wilgenhof-manskoshuis gestaan en toekyk hoe my mede-koshuisgangers byna 8000 kopieë van Die Matie verbrand. Daardie besondere uitgawe het onthullings bevat oor die doop op die kampus wat, ten spyte van ontkenning deur die owerhede en huiskomitees, steeds plaasgevind het.

Die redes wat die koerantbrander en later die organiseerders van die monstervergadering teen die redaksie van Die Matie in 1985 aangevoer het vir hul optrede, stem byna woordeliks ooreen met dié wat ons tans weer in die pers gelug is: Die Matie is uit voeling met die menings van studente; publiseer te min koshuisnuus en ontstel studente met linkse/gewaagde menings.

Die werklike redes lê natuurlik dieper: waarskynlik verbind met die werkswyse van the powers that be in die Parlement and Stellenbosch. Skynbaar is die meeste koshuisbewoners steeds onwillig om van hul uitgediende en barbaarse gewoontes af te sien. ("Die seniors het my gemoer toe ek 'n eerstejaar was, daarom moet ek eerstejaars moer nou wat ek 'n senior is.")

Hulle weet dat hul optrede nie tenoor enige redelike mens verdeelbaar sal wees nie en opereer dus in die geheim en lieg waar nodig om nie die universiteit se naam in bedrang te bring nie. Dis soos die regering wat wette gemaak het om die marteling van aangehoudendes te fasiliteer, maar dan telkens ont-

ken het dat die Polisie martel en moor; wat die Weermag carte blanche gegee het om vyande van die Nasionale Party te elimineer maar volgehou het dat die BSB-moërbendes bloot 'n stukkie fiksie is wat deur die "alternatiewe pers" uit hul duime gesuig is. As jy glo jou barbaarse optrede is reg en dien 'n goeie doel dan roei jy dit nie uit nie, jy steek dit net weg.

Met doop span die koshuis HK's en doopkapteins, met die betrokke universiteitsowerhede, saam om die sisteem in die geheim in stand te hou. Doop dien 'n doel wat die middel heilig. Doop leer studente om hul plek te ken in die Afrikaner-hierargie/patriargie; dit kweek betroubare en gediensige seuns en dogters wat die Broederbond se saak sal ondersteun; dit kweek die fascistiese groepgevoel wat nodig is om die NP/NG-kerk/Broederbond alliansie se visie oor Afrikaner-identiteit en bevoorregting in die sogenaamde nuwe Suid-Afrika te handhaaf.

Die Matie-redaksie se struweling is dus nie bloot 'n skermutseling met die sadistiese koshuiseniërs nie. Dis teen die magshebbers wat natuurlik steeds hul mag moet behou. Net soos die Vrye Weekblad en The Weekly Mail, sal hulle van alle kante gehamer word. Gelukkig is julle, anders as die huiskomitees, die owerhede en die invloedryke en magtige Broederbond Rektor aan die regte kant van die geskiedenis. Hulle moet voort veg en nooit toelaat dat die semels met wie hulle moet meng, veroorsaak dat die varke hulle opeet nie.

Perspektief oor Monster

Pierre van der Walt, Stelmont 1, Stellenbosch, skryf:

ONS moet versigtig wees om nie aantygings teen Christene te maak as aanleiding van die gebeure tydens die monstervergadering nie. Dit is na my mening baie belangrik dat ons nie in emosies vasgevang raak rondom die aangeleentheid nie, maar eerder op rasionele wyse die harde feite aan die kaak stel.

Die manskoshuis wat vir die batter verantwoordelik was, staan tenoor mnr Visser vanweë koshuisgebeure in die verlede. Daarom is dit nie regverdig om Christene die skuld te gee vir die banier nie. Ek kan egter ook nie saamstem met die intoleransie van mense om na mnr

Visser en ander sprekers te luister nie. Indien daar mense is wat dit onder die vaandel van Christenskap gedoen het, moet ons mooi dink of dit nie dalk skade aan God se koninkryk kan berokken nie.

Ons moet vir mekaar as persone ruimte maak, gou wees om te luister en stadig wees om te praat. Dit beteken nie dat ons moet saamstem en iets soos Godslastering toelaat nie, maar ons moet oopbly vir gespreksvoering en bereid wees om ten minste in die eerste plek te luister. Ek keur steeds in geen opsig die ydelike gebruik van die almagtige en lewende God se Heilige Naam goed nie en verbind myself ook hierdeur tot verdere optrede in die verband indien dit weer sou gebeur.

Christene moenie stilbly

Mariamarié Joubert, Stellenbosch, skryf:

Ek wil graag die nie-Christene aanspreek wat by die monstervergadering was wat gehandel het oor die afanking of nie-afanking van Marius Visser laasweek.

Hulle het die Christene aangeval wat hulself blykbaar sleg gedra het deur luidrugtig te wees en vir sprekers wat in die guns van Marius Visser gepraat het en ook vir Marius Visser self, nie 'n kans gegee het om hulle standpunte te stel nie.

Aan hierdie mense wat so erg teurgestel is deur sommige Christene wil ek net sê dat God dit in die vyfde tyd in die Christene se hande gelaat het om nie-Christene te verslaan. Teen mense wat Godslasterlike dinge kwyttgeraak het, is stilte opgetel en hulle is gestenig.

Vir die mense wat nog nie besef het nie-al hierdie veranderinge wat tans besig is om in ons land plaas te vind is as gevolg van 'n stryd tussen die Christendom en die heidendom. Hoekom moet ons Christene stilbly as ons God aangeval en verneder word? Bly ons stil by 'n vergadering soos hierdie word die gevolg gemaak dat die gehoor die sake wat gestel is ondersteun het.

Sommiges dink miskien dit is die lot van die Christene om by sulke vergaderings maar hulle monde te hou en alles aan te hoor wat teen hulle geloof indruis. Wel, ek wil net sê daar wag vir hulle 'n groot verrassing. Ons sal as Christene vir ons God en ons geloof veg, al is dit nie met stok en swaard nie, maar met ons monde!

KAMPUSMENINGS

Wat doen jy as jy jou klas vervelig vind?

- Amanda Diederiks**
Ek slaap!
- Heidi Lee**
Ek teken prentjies.
- Sarette de Jager**
Ek lees tydskrifte of briewe.
- Jeanne-Mari Rossouw**
Ek dink aan hoe ek my vrye tyd kan bestee.
- Hildegard Meyerdricks**
Ek droom oor wat ek in die aande gaan doen.
- Elna Lategan**
Ek lees Die Matie as ons hom gekry het.
- Louise Kriel**
Ek kyk vir die oulike ou met die Dagbreekpeppie.
- Albertus Engelbrecht**
Ek dink aan my fantasies.
- Gerhard Claassen**
Ek slaap altyd.
- Elmarie Visser**
Ek dink aan wat ek graag volgende jaar wil gaan doen as ek klaar gestudeer het.
- Beatrix Theron**
Ek kyk ouens!
- Pieter Luiters**
Ek sit agteroor en drink 'n koppie koffie.
- Theunis Koekemoer**
Ek doen werk wat vir my ander klasse moes klaar wees.
- Liz Maggs**
I perve!
- Marvin Ortell**
Ek droom oor meisies.
- Tasswell van Rooyen**
Ek droom oor In bed with Madonna.
- Deidré Matthee**
I watch people intently picking their noses and performing other intimate actions. I sigh, sing Born Free, and read Die Matie.
- Gules de Vivo**
I don't have that problem - I'm never in class anyway.
- Rodney Koen**
Ek loop gewoonlik uit of iets.
- Heidi Smeda**
Ek kyk al die ouens in die klas deur en gee elkeen 'n punt uit tien. (Ouens wat bril dra kry twee ekstra punte!)
- Droeks Malan**
Ek sing!
- Iaan Fourie**
Ek fantaseer oor my vroulike dosente en om op Sandy Bay te lê.
- Claire Main**
I learn Xhosa words.
- Carlien Visser**
Ek vou papier-paddas wat ek in die klas laat rondspring.
- Jaconel van Zyl**
Ek droom oor my middagete.
- Merle Joachims**
I draw detailed studies of the backs of people's heads and count their dan-druff. I also watch guys, mimic lecturers and drop my pens and pencils.
- Melany Brunner**
I fantasize about being with this one really sexy guy in my class.
- 'n Groep Eendrag ouens**
Ons vind nooit ons klasse vervelig nie.
- Hannetjie Bos**
Ek krap my naellak af en beplan my inkopielys.

Deur ANNA-RETHA KRIEL, KAREN SMITH en ELOUISE COETZEE

AMANDA DIEDERIKS

JEANNE-MARI ROSSOUW

HILDEGARD MEYERDRICKS

THEUNIS KOEKEMOER

ALBERTUS ENGELBRECHT

MARVIN ORTELL

ELMARIE VISSER

Rubriekskrywer slaag nie in doel

James Liebenberg, Stellenbosch, skryf:

DIE rubriek 'Perspektiewe en Dinge' het met die jare 'n eiensortige karakter opgebou wat met 'n satiriese oog na die kampuslewe kyk.

Vanselfsprekend het 'n rubriek soos dié dikwels in konflik met die status quo gekom, maar het in die verlede 'n bydrae gelewer tot die skep van 'n gesonde ondersoekende gees op kampus.

Het mnr Marius Visser in bogenoemde tradisie voortgebou of het hy eerder in 'n siniese doelloosheid vervel? Terwyl hy nou in sy eie doolhof rondwaal is daar by hom 'n gebrek aan sensitiwiteit vir die geloofs-oortuigings wat deur die meeste studente en ook deur my gehuld word.

Dit is uiters arrogant van hom om, vanuit 'n houding van intellekuele meerderwaardigheid, homself so verantwoordelik te ag om die gelowige, intellektueel onmondige

Christen te verlos van sy nalewe bestaan.

Verder bestaan daar die valse idee dat jy geloof moet afsweer as jy bepaalde vrae rondom die lewe begin vra. As Christen vra ek egter baie vrae. Dit is dus nie waar dat geloof die einde van alle vrae beteken nie. Die Christelike geloof maak dit egter vir my moontlik om die vrae sinvol te interpreteer en te antwoord. Siniese doelloosheid is nie die enigste uitweg vir 'n mens wat bewustelik nadenkend leef nie.

As Christen ontken ek nie die feit dat daar ook ander geloofsperspektiewe bestaan nie. Dit veroorsaak nie dat Jesus nou minder vir my beteken nie. Ek verwag dat my medegespreksgenote dit sal respekteer al deel hulle nie dieselfde oortuiging nie.

Die argument word ook gereeld rondgeslinger dat persvryheid die reg aan mnr Visser verleen om sy 'Perspektiewe en Dinge' te skryf. Be-

staan daar iets soos algehele persvryheid? Enige redaksie is baie bewus van ander realiteite wat saam met persvryheid funksioneer. Die publiek koop eenvoudig net nie 'n bepaalde publikasie as hulle nie daarvan hou nie en oefen sò informele kontrole uit oor wat gepubliseer word. Ongelukkig bestaan daar nie so 'n informele meganisme op kampus nie. Inteendeel, daar word ongeveer R60 000 deur Administrasie aan Die Matie gegee. Dit is dus die verantwoordelikheid van die SR om te op te tree namens die studentunie. Gesien in die konteks van 'n kampuskoerant word persvryheid dus nie aangetas as mnr Visser afgedank sou word nie.

Dit is my gevolgtrekking dat mnr Visser misluk in die doel van 'Perspektiewe en Dinge' en dat sy rubriek Die Matie en die kampus tot oneer strek. Die rubriek sal voortaan sonder mnr Visser 'n meer gefokusde satire lewer.

Studente beset trust-kantore

Deur DANIE STEENKAMP

ONGEVEER honderd universiteit-studente van die Universiteit van Wes-Kaapland en Universiteit van Kaapstad het op Maandag, 8 Maart die kantore van die Onafhanklike Ontwikkelingstrust in Kaapstad beset. Die protes het plaasgevind weens ongelukkigheid oor studieleenings.

Die protesteerders het daarop aangedring dat die trust herstruktureer word en het die trust beskuldig van "onregverdige verspreiding van fondse" en "ondemokratiese optrede".

Die kantore moes noodgedwonge sluit nadat dit ontwrig is deur studente wat agter kantoorlessenaars gesit en vryheidsliedere sing het.

Die direkteur van onderwys van die trust, prof Merlyn Mehl, het die aksie verwerp en gedreig om alle studieleenings vir die huidige studiejaar onttrek.

Die studente het later die perseel verlaat nadat 'n ooreenkoms tussen studenteleiers van die South African Students Congress (Sasco), die Pan-Africanist Students Organisation (Paso) en die trust bereik is.

Ingevolge die ooreenkoms onderneem die trust om die aanwending van R30 000 vir studieleenings met alle belanghebbendes te bespreek asook om 'n nasionale onderwysforum op die been te bring.

Die voorsitter van die Sasco-tak by die UWK, mnr Siseko Nombahe-wu, het gesê die UWK is nie by onderhandelings rondom 'n skema vir studieleenings betrek nie.

Koshuiskomitee wil geld insamel

TE midde van die woelinge en protes oor befondsing by die Universiteit van Wes Kaap het die Sentrale Koshuiskomitee besluit om self geld in te samel om die finansiële nood op UWK te verlig.

Die komitee is besig om 'n rock konsert te organiseer en beoog om die opbrengste in twee rigtings te kanaliseer. Die een begunstigde is die fonds wat finansiële hulp aan studente verleen en die ander die onderskeie huiskomitees van die tien koshuise op UWK.

Die mikpunt wat die komitee daargestel het is R150 000.

Sommige van die protesterende studente. Foto: DIE BURGER

Kolleges "smelt nog nie saam"

Deur DANIE STEENKAMP

DIE voorsitter van die kollegeraad van Kromme Rhee Landboukollege, prof Piet de Wet, het sy sterk teenkanting oor 'n moontlike samesmelting tussen Kromme Rhee en Elsenburg uitgespreek.

Die moontlikheid van 'n same-smelting het ontstaan nadat die bevindinge van 'n komitee wat landbou-opleiding in Suid-Afrika ondersoek het, gepubliseer is.

Prof de Wet se voorbehoude is gegrond op die feit dat die subsidies van die onderskeie kolleges van verskillende staatsdepartemente af kom en dat 'n samesmelting moontlik daartoe kan lei dat bruin studente weens hoër klaskelde van die nuwe kollege uitgesluit gaan word.

Die raad voel ook baie sterk oor die voortbestaan van Kromme Rhee as opleidingsentrum en het aanbe-

veel dat dit in eie reg sal voortgaan met kursusse in tegniese en stuurvaardighede wat met leierkapontwikkeling gepaard gaan.

Diegene wat nie vir diploma-opleiding kwalifiseer of nie heeltyds studeer nie, kan die volle reeks kursusse oor 'n tydperk volg en ná suksesvolle voltooiing 'n sertifikaat ontvang omdat die kursusse as module kursusse gestruktureer word.

"Opleiding op Kromme Rhee moet dus oor meer gaan as handvaardighedskursusse soos sweis en boerwerk, maar daarvoor moet in die toekoms onderhandel word."

Om te soek na die beste oplossing moontlik en sodoende in die behoeftes van landbou-opleiding in Wes-Kaapland te voorsien, het die voorgestel dat 'n taakspan aangeleenthede ondersoek.

CAPE TOWN IS LIKE AN AGEING TENNIS STAR...

'SLOW AND ILL-MANNERED WITH A BAD SERVICE!

Andrew Brand
AAA School of Advertising

The PORTFOLIO 23

IS THIS HOW VISITORS SEE CAPE TOWN?

Angela Jones
AAA School of Advertising
CAPE TOWN
Service for the People by the Po

Is this the most attention your waitress gives you?

Peter Sutherland
Art Director's Workshop

S CAPETONIANS HAVE REALISED WHAT THEY'D BE IN WITHOUT TOURISM, (IT'S ILLEGAL TO PUT INTO PRINT)

Sean Harrison
AAA School of Advertising

"HELLO, I AM RUDE, INCONSIDERATE AND SLOW. HOW MAY I HELP YOU?"

P-J Kensley
Art Director's Workshop

POOR SERVICE CAN'T LAST WITHOUT YOU, VOTE WITH YOUR FEET.

Studente maak Kaap vriendeliker

Deur DANIE STEENKAMP

REKLAME-AGENTSAPPE in Kaapstad het verlede jaar 'n projek vir studente in reklame en grafiese kuns geloods waarmee die kreatiwiteit van studente gebruik kan word om plaaslike probleme in Kaapstad aan te spreek.

Die opdrag was: "Bewonder die bewustheid oor die merkbare swak diens in Kaapstad. Gee oplossings of vryf sout in die wonde, maar jy moet mense, hesty dit Jan Publik of 'n restaurant eienaar is, laat regop sit en dink oor hoe mense se optrede die ekonomie van Kaapstad beïnvloed."

Studente van sewe teknikons, kolleges en universiteite het aan die projek deelgeneem en oor die tweehonderd idees is ingeskryf.

Volgens mnr Ross Charles, 'n skeppende direkteur by Young and Rubicam, was die fokus van die projek spesifiek die "idee" van die ontwerp.

"Daar is baie mense wat mooi kan teken en jy vind ook dat jy portefeuljes van kunstenaars kry met net mooi prentjies. Wat ons vandag soek is goeie idees: eenvoudige sketse met oorspronklike teks."

Die studente is 'n tydperk van drie weke toegelaat om hulle idees te ontwikkel nadat hulle die opdrag

ontvang het. In hierdie periode was daar een evalueringseleentheid.

Uit al die inksrywings is negentien gekies en onlangs in 'n spesiale bylae in The Argus gepubliseer. Tien van hierdie ontwerpe was deur studente van die AAA Advertensieskool terwyl twee studente van die Universiteit van Stellenbosch, mnr Alzette Prins en mnr Kirk Gainsford, se werk ook by die publikasie ingesluit is.

Aangesien die inksrywings reeds verlede jaar ingesamel is, sal daar later in hierdie jaar weer so 'n projek aangebied word. Volgens mnr Rothchild sal die tema heel waarskynlik oor 'n aktuele sosiale vraagstuk handel.

KAMPUSFLITSE

Regses hinder spreker

REGSGESINDE studente het 'n toespraak van Carl Niehaus, woordvoerder van die African National Congress (ANC) by die Universiteit van Pretoria, ontwrig.

Mnr Niehaus het op 9 Maart 'n toespraak gelewer oor nasionale simbole. Nadat hy begin het deur sy blydskap uit te spreek oor die Konserwatiewe Party (KP) se teenwoordigheid by die Veelpartykonferensie is sy openingswoorde beagtwou met die opbrek van windde aanhoudende handeklap en 'n uitjouery.

Die voorsitter van die Konserwatiewe Party (KP) se studentetak mnr Hermanus Schoeman het gesê hy distansieer hom nie van die gebeure nie en hy sal nooit om verskoning vra nie.

Die studenteraad het begin om stappe te neem teen die ontwrigter terwyl verskeie ander kampusorganisasies ook hulle afkeur van die gebeure uitgespreek.

Vise-rector skuif Noord

DIE huidige Vise-rector van die Universiteit van Wes-Kaapland, prof Njabulo Ndebele, is aangestel as rektor van die Universiteit van die Noorde.

Hy is 'n gepubliseerde skrywer en het 'n gedeelde Sanlamprys, 'n BA-graad van die Nasionale Universiteit in Lesotho, 'n MA-graad in Engelse Letterkunde van Cambridge en 'n doktorsgraad in dieselfde rigting aan die Universiteit van Denver agter sy naam.

Prof Ndebele is begin verlede jaar aangestel as UWK se Vise-Rektor. Hy hanteer tans alle studente-aangeleenthede soos finansies, koshuise sport en akademiese ontwikkeling.

Finaliste verkoop bier

DIE betrokkenheid van joolfinaliste by die Universiteit van Potchefstroom (PUK) se jool biertuin het met groot omstredenheid gepaard gegaan.

Vanjaar was die eerste keer dat die joolkomitee en hulle borge dit van die finaliste verwag het om bier in die biertuin te verkoop.

Aanvanklikheid het die agt finaliste sonder teenkanting daartoe ingestem, maar het later hulle misnoë laat blyk. Daar is later bespiegel dat suggestiewe voorstelle deur besope mans die oorsaak was dat hulle hul ontevredenheid wel later uitgespreek het en ook dat hulle aanvanklike instemming deur groepsdruk verkry is.

Kerkorrel sing by PU

NADAT Johannes Kerkorrel in 1989 deur die SR van die Universiteit van Potchefstroom (PU) verbied is om op kampus op te tree, het hy verlede naweek twee konserte daár gehou.

Volgens mnr Victor d'Assonville, SR-voorsitter in 1988/89, was Kerkorrel 'n "bedreiging vir die Christelike karakter" van die PU.

Die Wapad, studentekoerant van die PU, berig dat "dit lyk asof die wêreld so verander het dat self die PUK se karakter aan die diemiek begin deelneem het."

BEACH BUGGY

Nuutgebou
Geregistreer 1991
ROOI
WIT SOFTTOP
R15 000
(021) 94-2636

DO YOU NEED

- help with your COMPUTER or PRINTER OR
- a COMPUTER? We sell slightly used ones with a guarantee.

Phone
PCAid at 02231 6063

Take-away Menu
Phone: 99802

King Arthur's
Restaurant

DRESS CODE: CASUAL
KIDDIES PARTIES
COOKED MEALS
Every Monday to Friday

DE WAAL CENTRE, ANDRINGA ST,
NEXT TO HAUM / UUB
STELLENBOSCH

LIVE MUSIC

Friday nights 9pm-2am

THEUNS JORDAAN

Saturday nights 8pm-1am

GERALD SHARP

Sunday nights 8pm-11pm

GERALD SHARP

GOSPEL

Dansvloer ook beskikbaar

FULLY LICENSED!

DUPLEX-
VAKANSIEWERK

PROMOSIE-ARTIKEL

KONTAK DUPLEX OOR

- \$ GETUIGSKRIFTE
 - \$ GRATIS VERVOER
 - \$ GRATIS OPLEIDING
 - \$ SIEN SUIDER-AFRIKA
 - \$ WAARBORG HOË VERDIENSTES
 - \$ ERVARE GROEPBESTUURDERS
 - \$ VERWERF BEMARKINGSERTIFIKATE
 - \$ BEMARKING VAN ONS UNIEKE PRODUKTE
- STELLENBOSCH
SKAKEL (02231) 70040
of 70096

DOEN NOU
AANSOEK

STELLENBOSCH

DIT IS WAT STUDENTE VERDIEN

1. A. MAREE	R18 970	19. W. BORNMAN	R8 500
2. S. BROWN	R11 300	20. M. ALBERTYN	R5 434
3. M. DE WAAL	R10 365	21. E. BEAUD	R5 280
4. R. SAAYMAN	R9 824	22. W. MOSTERT	R5 182
5. S. NEILL	R9 075	23. C. DEYZEL	R5 158
6. J. KARSTEN	R8 671	24. L. MYBURGH	R5 141
7. A. COETZEE	R7 850	25. A. BURGER	R5 136
8. J. COETZEE	R7 400	26. L. LOUW	R5 074
9. M. NEL	R7 300	27. J. RADEMEYER	R4 854
10. A. BOSHOF	R7 200	28. C. VAN GRAAN	R4 811
11. C. MALAN	R6 270	29. L. DEYZEL	R4 709
12. S. PALVIE	R6 228	30. G. ROSE	R4 671
13. W. GOLDSWAIN	R6 150	31. J. ESTERHUIZEN	R4 657
14. B. GELDERBLOM	R6 059	32. C. WRIGHT	R4 653
15. C. BOSCH	R6 057	33. Q. CORNELIUS	R4 574
16. K. IRELAND	R6 027	34. R. KEET	R4 516
17. A. GERBER	R5 758	35. R. JOUBERT	R4 516
18. L. JORDAAN	R5 537		

STYWE JOU SAK EN SIEN DIE LAND MET DUPLEX

DUPLEX is die oudste onderneming wat vakansiewerk op Stellenbosch verskaf. Dit staan ook sedert sy ontstaan in 1983 onder dieselfde bestuur en eienaarskap van Anton van Wyk en Martin Henning. DUPLEX is die enigste onderneming wat verkoopstore aanbied vanaf hulle permanente perseel in die nuwe nywerheidsgebied, Stoffelsmitstraat, naby Die Bergkelder. Die organisasie verskaf jaarliks aan 1 000 studente die geleentheid om dwarsoor die land te toer, byvoorbeeld Namibië, Transvaal en veral die platteland van dié streke.

Produkte wat nie plaaslik beskikbaar is nie, en deurgaans van hoë gehalte getuig, word ingevoer van sover as Duitsland, Japan en Nederland.

Groepe studente, mans en dames, reis gratis per Kombi of motor na hul bestemmings onder leiding van bekwame en goedopgeleide toerleiers waar hulle dan huishoudelike produkte aan die publiek bekendstel. DUPLEX kies toerleiers en verkopers lyk as volg: A. Maree R18 970; S. Brown R11 300; M. de Waal, R10 365 in Desember 1992.

Ervaring wat die studente in dié toere opdoen, dra beslis by tot die vorming van 'n student se persoonlikheid en kan as aanbeveling dien wanneer studente vir werk aansoek doen na hulle hul studies voltooi het. Elke aand vertrek sewe spanne om saans te werk van 18:00 tot 21:00.

DUPLEX is nie net ingestel om vakansietoere nie. Behalwe vir die toere, borg DUPLEX ook jaarliks 'n sierwa tydens die Karnavaloptog. Verder is onder andere al 'n KJA-kamp en die Libertas-wyk, asook Simonsberg en Nemesia geborg.

Maar hoe en wie kontak mens vir so 'n geleentheid? Vul net die vorm in en stuur dit aan Duplex of kontak Anton of Martin.

Dit blyk die moeite werd te wees om op so 'n toer te gaan, want ten spyte van die feit dat jy geld verdien, sien jy ook die land. Indien jy dus graag ons mooi land wil verken en boonop jou sak wil styf, begin gerus aan so 'n verkooptoer dink en laat weet ons betyds.

DOEN NOU AANSOEK VIR AANDWERK GEDURENDE
DIE SEMESTER EN/OF VAKANSIEWERK EN
VERDIEN SOVEEL GELD SELF!!!

DOEN NOU AANSOEK VIR NOV. TOT JAN.

Ek

stel belang om vir DUPLEX vakansiewerk te doen.

My adres

.....

.....

Tel. Nr.

POS AAN:
DUPLEX
Posbus 2393
Stellenbosch
7600

Maties slaan Oxford se bestes van die baan af

Deur LAETITIA VAN DER MERWE

AGT Matie-tennisspelers het eergister daarin geslaag om die besoekende span van die Universiteit van Oxford oortuigend te klop. Dit was die eerste keer in die geskiedenis dat die Stellenbosse klub plaaslik teen 'n universiteitspan van Engeland speel.

"Volgens Engelse standaarde is Oxford 'n baie sterk span," was die woorde van die spanbestuurder, mnr Jérôme Witson.

"Die spelers was baie gemotiveerd. Tydens die spanpraatjie is aan die spelers gesê om te speel soos die beste universiteitspan in Suid-Afrika veronderstel is om te speel," het die US se tennisafrigter, mnr Gerrie Berner gesê.

Een van die Oxfordse spanlede, Paul M'Clachlan se reaksie op die US se tennisfasiliteite? "Your courts are excellent, much nicer than Oxford's. But worst of all, even the weather is on your side."

Die uitslae was as volg: Coenie de Villiers (1) klop Jon Entract 6/4, 6/3; Victor Hendriks (2) klop Andrew Bredherton 6/1, 6/1; Wege van Niekerk (3) klop Olliver Backhouse 6/1, 6/0; Pieter Fourie (4) klop Damian Grave 6/3, 6/1; Michael White (5) klop Michael Elkins 6/0, 6/0; Anton van der Vyver (6) klop George Wells 6/2, 6/2; Hannes Slabbert (7) klop Alex Astley en Danie Terblanche (8) klop Paul M'Clachlan 6/0, 6/1.

Maties se Coenie de Villiers in aksie.

Foto: LAETITIA VAN DER MERWE

Kriel blink

Stellenbosch se Olimpiese swemster, Marianne Kriel, het verlede week tydens die Suid-Afrikaanse swemkampioenskappe weereens skoonskip gemaak. Marianne het die vier titels wat sy tydens verlede jaar se kampioenskappe ingepalm het met welslae verdeel.

Tydens die Suid-Afrikaanse kampioenskappe is 'n span gekies wat later vanjaar in Buffalo, in die staat New York, aan die "World University Games" gaan deelneem. Vyf Maties het die span gehaal. Hulle is: Pierre de Roubaix, Marianne Kriel, Petro Nortje, Brenda Webb en Frauke Büking.

KOSHUISSPORT

HUIS TEN BOSCH

Deur MARI LANGENEGGER

TOE die nuwe eerstejaars se kennismaak-briefies die HK bereik, het hierdie HK-sport se moed maar redelik diep in haar skoene gesak: met weining uitsondering het hulle sommer reguit erken dat hulle geensins sportdoedies is nie.

Hulle uitslae bewys egter die teen-deel: 'n algehele tweede plek in die bondelsport, 'n eerste en derde plek by die eerstejaarsatletiek, hulle haal die finaal by die Karnaval-volleybaltoernooi, hulle verloor teen Nerina A in die semi-finaal van die eerstejaars Netbaltoernooi en hulle behaal 'n eerste plek in die basketbaltoernooi.

IRENE

Deur THERESA MÖLLER

Atletiek: Michelle Bradbury het op die 13 Maart aan die Tersiëre byeenkoms op Coetzenburg deelgeneem. Sy behaal 'n goeie tweede plek in die spiesgooi, met 'n afstand van 45,2 meter.

Tennis: Irene wen Erica 4-2 op Saterdag 6 Maart. Die uitblinkers in die Irene-span was T. Alcock, T. Jackson en I. Hefler.

Hokkie: Die hokkieeiseisoen het in aanvang geneem met die eerstejaarsstoernooi wat op 6 Maart gehou is. Irene het aan die begin gesukkel om as span mekaar te vind, maar het geëindig met 'n goeie oorwinning oor Huis Ten Bosch.

KOSHUISSPORT

DAGBREEK

Deur ANDRE DE VOS

DAGBREEK se twee krieketspanne het tot dusver vanjaar stewige vertonings in die onderskeie ligas gelewer.

Die eerste span speel drie wedstryde waarvan twee gewen is. Huis Visser en Simonsberg B verloor onderskeidelik met 60 lopies en ses paaltjies teen Dagbreek A.

Goeie vertonings met die kolf is deur J. Nell (53,43) en G. Bellingham gelewer, wat 44 teen Huis Visser aangeteken het. E. Marias het 4/21 teen Simonsberg B behaal.

In die derde wedstryd het Dagbreek A net-net met twee lopies teen Helshoogte verloor.

Dagbreek B was suksesvol in twee wedstryde. Huis Visser B is met 86 lopies geklop, terwyl Hombré met vyf paaltjies verslaan is.

Hier het veral W. Claassens uitblink deur ses lopies teen Huis Visser aan te teken. P. Swanepoel se ontlening van 4/12 wat 'n driekuns insluit, verdien ook vermelding.

In die nuwe Action-krieket koshuissliga is Dagbreek nog onoorwonne ná drie wedstryde.

Dagbreek het die afgelope touch-rugby-seisoen besonder goed gevaar

en kan nou onder dié bestes in die vlugvoetige sport gereken word.

Twee spanne van die koshuis het al aan verskeie toernooie die afgelope somer deelgeneem.

Dagbreek Cotton Traders (die span) het onderskeidelik die 1993 M-Net Toernooi, asook Belville Rugbyklub se toernooie gewen en in die proses met van die land se beste spanne afgereken.

Die Cotton Traders was as die vorige kampioene ongelukkig om die semi-finaal van SA se groots toernooi, die Stilbaai Toernooi, gedurende die Desembervakansie te verloor.

Die Dagbreek Hunters Gold-span wat inderwaarheid die B-span is het self puik vertoon. Dié span het die finaal van die Belville Rugbyklub se toernooi gehaal en is in die semi-finaal van die M-Net Toernooi uitgeskakel. Hulle het ook die kwarteindronde van die Stilbaai Toernooi gehaal.

Die seisoen is op hoë noot afgesluit deurdat beide spanne die finaal van die koshuis se eie toernooi gehaal. In die Dagbreek/John Roubaan Toernooi, waaraan verskeie ander koshuise en privaatwyke deelgeneem het, het Dagbreek Cotton Traders as die wenners uit die stryd gree.

□□□□□

HOMBRÉ

By PAUL SCHOENFELD

ON Saturday 13 March the first Engineers Bergfiets Kermesse was held around the Engineering buildings. The course itself was not very long, but the obstacles like pavements, flights of stairs and the odd photographer certainly added to the excitement and made the course downright haircruising at places.

A fair number of riders started the race and from the start competition was stiff. The four Hombré riders, ranging from the novice to the very experienced, were determined to show their metal. Alth-

ough being the smallest res on campus, they did not let anyone get in their way, and eventually took honours in the team event. The best rider, Clement Olivier, finished in a well-deserved third place overall, while the other riders, Willem Lange Denrych Thom and Alex Lall, all brought their part in the team event. Hombré's victory was without some luck, with two of the cyclists picking up punctures on the last lap but still managing to complete the race.

Outside support of the event was good and some great prizes were for grabs. Well done to the organisers and sponsors of the day. They did a great job. Hombré will be back next year to retain the title.

SPORT-UITSLAE

MAANDAG 1 MAART:

SAALHOKKIE: VROUE: Stellenbosch VI klop Oud-Studente 2-0, Stellenbosch V klop Oud-Studente 3-2.

DINSDAG 2 MAART:

SAALHOKKIE: VROUE: Stellenbosch VI klop WPKK 2-5, Stellenbosch klop III Bergvliet 7-2, Stellenbosch II klop Tuine 6-1, Stellenbosch IV verloor teen Sanlam 1-8.

WOENSDAG 3 MAART:

SAALHOKKIE: VROUE: Stellenbosch II klop Milnerton 9-0, Stellenbosch IV verloor teen Constantia 4-5.

VRYDAG 5 MAART:

NETBAL: EERSTEJAARS-TOERNOOI
1. Nerina, 2. Denneoord, 3. Erica, 4. Huis ten Bosch

SATERDAG 6 MAART:

BASKETBAL: KOSHUISTOERNOOIWENNERS
(Vroue) eerstejaars: 1. Erica, 2. Huis Ten Bosch. (Mans) Libertas.

KRIEKET: Stellenbosch verloor teen Koeberg met vier lopies. Koeberg 176 en 210 (Dalrymple 4/21, Drew 4/50). Stellenbosch 200/5 en 182 (Wyllie 52). Vics klop Cresta 92 en 258 (Bojé 4/39, Smit 2/19). Vics 250/9 en 103/1 (Momberg 39 nun). Spes Bona 170 en 154 (Estherhuizen 6/59, Daly 3/12).

MAANDAG 8 MAART:

ATLETIEK: Die volgende titels het op die Table Top Tien-byeenkoms eerste plek behaal: (Mans) C. Knoe (100), C. van den Bergh (100), C. Engelbrecht (200), E. van Westhuizen (400H), J. Wijnach (800), G. Meyer (HG), Bruyn (PS), B. Snyman (SG), Venter (DS). (Vroue) R. (100H), K. de Bryun (800), Harmse (1500), D. van (3000), N. Potgieter (SG), Swart (DS, VS).

SATERDAG 13 MAART:

KRIEKET: Stellenbosch Worcester. Stellenbosch 30 (Van As 86 nun, Wiley 76, ray 63). Worcester 159/6. vs Coronations. Coronations 210 (Skelding 4/41). Vics 88/11/0. Stellenbosch II vs Allandale. Stellenbosch 96 en 4/25, Luttig 3/24, Schw 3/35).

HOKKIE: (Vroue) 1. Denneoord, 2. Serruria, 3. Nerina, 4. He, stede, 5. Minerva, 6. Sonop, ica, 8. Nemesia, 9. Harmo, 10. Lydia, 11. Monica, 12. Huis Villiers, 13. Irene, 14. Huis Bosch. (Mans) 1. Gemeng Ed, HH, 2. Gemeng (Lib en 3. Eendrag, 4. Simonsberg. **RUGBY:** Stellenbosch I Van der Stel 40-0, Vics teen Gordonsbaai 15-15, vens klop Goodwood 59-3, lenbosch II klop Belville-SU 24-13.

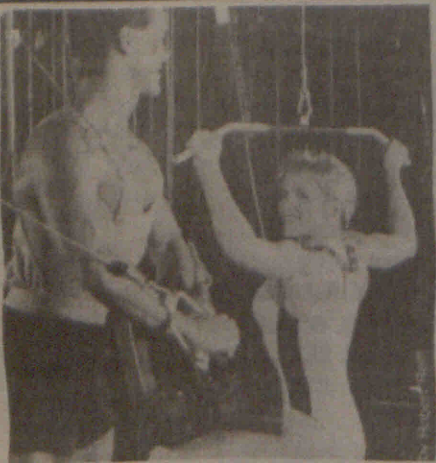
Fog delays tri-start

THE SA Olympic Distance Triathlon Championships was held on 27 February at Club Mykenos, Langebaan. With many of the competitors having travelled from all over the country for the event, the atmosphere was electric in the transition area prior to the start. However with a heavy fog hanging over the beautiful West Coast Resort, the start was delayed until 9:30 am.

With participants taking part in all age groups a field of about 250 competitors waited anxiously. The first wave to start was the elite category. Both Chad Gordon and Tyrrel Myburgh of Maties were competing in this category. Chad, who did exceptionally well to place second at the Inter-provincials in Port-Elizabeth, came out of the water in third place and had a storming cycle. He was chasing Kevin Richards who had won in Port-Elizabeth. Chad, one of South Africa's rising stars in the sport of triathlon ran a 35 min 45 sec for the 10 km run. His effort was enough to place him as one of the country's best and his final attempts for national selection will be this Saturday, when he takes part in the first African Triathlon Champs in Gordons Bay. Tyrrel Myburgh placed 21st in the elite section with a most convincing effort.

Weet jy iets wat ons moet weet?

Bel Die Matie by 72332 of 5979.

TIME TO EXERCISE! SPECIAL OFFER

when 2 people join together for 1 year
AEROBICS • STEP CLASSES • KALLENETICS
• CIRCUIT • BODY BUILDING
PERFECT HEALTH CLUB
100 Bird Street • Tel 71-681

STUDENT SPECIAL
R79 PER MONTH

PERFECT PASSIVE
SLIM AND SUPPLE THE SIMPLE,
EASY AND SPEEDY WAY
CALL NOW 7-8361
100 Bird Street, Stellenbosch

We have the cricket edge

THE first cricket team took a gigantic step towards cup-glory when they amassed 303/4 on the first day of their final fixture against Worcester at Boland Park.

A solid platform was laid by the opening pair of Haldane Murray (63) and Andrew Wylie (76). Wayne van As top scored with 86, which included ten fine fours.

At stumps Worcester were on 159/6, still needing 44 runs to avoid the follow-on. The best bowlers for the visitors were Charl Willoughby (2-31) and Brian Drew with 2 for 47 in 19 overs. With their main rivals, Kraaifontein, in trouble against Wellington, the students are the strong favourites to take league hon-

ours and earn the right to attend the national club champs in October.

The high-riding Victorians suffered a major setback when they were forced to follow on against Coronation at Coetzenburg. The visitors batted first and after reeling at 113/7 they fought back in spectacular fashion to finish at 210 all out. Graeme Skelding (4-41) bowled well for Victorians.

Vics had no answer to fine pace-bowling by Henry Williams and Anwel Newman Williams and were bundled out for a meagre 85 runs. Only Monet Villet (21), Niels Momborg and Strauss Viljoen with 16 each managed to reach double figures. Momborg (9) and Karel Steen-

kamp (2) will try and build on the total of 11/0 in their second innings.

The second team, playing Allandale in Paarl, is also on the ropes. After they got skittled for 96 in their first innings they fought back strongly to contain the home-side to 105. The young Maties collapsed again and at the end of play they were all but down and out on 73/8. A big effort is needed from the Matie captain Shane Tremeer, if any challenge is to be posted.

Stellenbosch plays UCT in the annual Benson and Hedges Intervarsity at Newlands tonight. For the first time in years the Maties look to have the edge over their city cousins. Play starts at 16h15.

Matie-vertoning sonder gelyke

DIE WP Tersiëre Kampioenskappe het op 12 en 13 Maart in die Coetzenburg-stadion plaasgevind. Verskeie tersiëre inrigtings van die omgewing het aan hierdie byeenkoms deelgeneem. Hulle was: Boland Bank Stellenbosch Atletiekklub (BBSA), Onderwyskollege Bellville, Onderwyskollege Boland, Skiereiland Technikon, Universiteit van Kaapstad, Onderwyskollege Atholone, Kromme Rhee Landbou-Kollege, Onderwyskollege Hewatt, Good-Hope College of Education, Universiteit van Wes-Kaapland, Kaapse Technikon en Söhngge Onderwys Kollege.

Daar was altesaam 328 inskrywings, waarvan die meeste uit die BBSA en die Onderwyskollege Bellville afkomstig was. Die twee klubs

het elkeen 45 inskrywings gehad. Die atlete se deelname is versprei oor 647 items gedurende die twee dae se deelname.

Eerste plekke is verower deur: Petrüssa Swart (driesprong vroue; 12,37m en verspring; 5,90m), Elmarie Gerrits (100m hekkies vroue; 15,1sek en hoogspring; 1,75m), Andreas Muntingh (paalspring mans; 4,50m), Nanette Potgieter (spiesgooi vroue; 47,68m), Anzelle Siegrühn (400m vroue; 57,0sek), Lizelle Fourie (800m vroue; 2:20,4sek), Juliet Prowse (3000m vroue; 9:39,1sek), André Vorster (400m H mans; 55,9sek), Eugene Venter (driesprong mans; 15,34m), Bennie Snyman (spiesgooi mans; 69,01m). Die US-span het ook die 4 X 100m aflos vir beide mans en vroue gewen.

Tweede plekke is ingeneem deur: Cora Olivier (200m vroue), Chris Knoetze (driesprong mans), Carien Groenewald (hoogspring vroue), E Kliem (diskus mans), Chris Wait (400m mans), Lizelle Fourie (400m vroue), Michelle Bradbury (spiesgooi vroue), Dané van Zyl (10 000m vroue), J de Bruyn (paalspring) en Ulrike McDonald (100m H vroue).

Sandra Winter (spiesgooi vroue), N Aggenbach (diskus vroue), Elmarie Gerrits (verspring vroue), Eugene Venter (verspring mans) en die 4 X 400m mans-aflosspan het almal derde plekke verower.

Die Boland Bank Stellenbosch Atletiekklub kan baie tevrede met hul vertoning voel. Hul kan hulself, soos bewys, as een van die beste klubs in die omgewing ag.

Surfers impress in tough conditions

DONNIE Hastie scored an impressive win in the first US Surfing trial held in good one-and-half metre waves at Strand on Saturday.

The contest got underway at 08:30 with all the competitors surfing two compulsory rounds with the Top eight surfers advancing to the semi.

The standard of surfing was very high throughout the preliminary rounds with some guys very unlucky not to make the Top eight cut-off. Johan Louw seemed a certain semi-finalist but found himself less than a point off the pace; an early indication of the competitive stan-

dard. The semi-finals were where the fireworks actually began. Donnie Hastie was pushed hard for his win in the first semi-final with Rookie-of-the-year Eric Anderson and André Retief very unlucky to be eliminated.

The second semi-final was the most intense heat of the contest. Ludwig Fechter and Piet Steyn caused the upset of the day by eliminating James Raaff, a previous US top seed and Protea Team member.

On to the finals. Four surfers: Piet

Steyn, Ludwig Fechter, Andrew Smith and Donnie Hastie pushed each other all the way to the final siren with some red hot surfing. The tension of the event was not relieved until the winner was announced at Yang Tze under the backdrop of big-screen surfing videos. Donnie Hastie stole the laurels with Andrew Smith runner-up followed by Ludwig Fechter and a tired but stoked Piet Steyn.

The next trial will be held on 27 March, watch the notice boards or phone Ludwig Fechter at (024) 8523108.

Netbalspanne meet kragte

Deur SHEILA FOULKES

DIE netbalseisoen begin in alle erns op Saterdag 20 Maart, wanneer al die netbalklubs teen mekaar gaan staan kom op die Welgevallen-netbalkbane.

Die toernooi begin om 13:15 en duur tot 17:45. Daar sal 35 spanne in sewe ligas deelneem (vriendskapsligas). Agtien Boland-skeidregters sal ook die geleentheid kry om spelers te gradeer tydens dié toernooi. Sewe klubs van die US-Net-

balklub sal deelneem aan bogenoemde toernooi, in die volgende ligas: US (A en B) in die Superliga, US (C, D en E) in die Eerste Liga, US (F) in Liga I en US (G) in Liga II.

In US (A) is die volgende nuwelinge: S. Loubser, M. Muller, K. Joubert en D. Baird. US (B) het ook nuwelinge: L. Prins, H. van Eeden, A. Brink, L. Lourens, I. Fourie, L. Vorster en M. Stemmet.

Vir enige navrae kan Me Sandra du Plessis (Sportbeampte) gekontak word by tel 774685.

Sewe US spanne in pluimballiga

Deur SYBRANDUS ADEMA

ANTONIE Jacobs en Reneé Schooneef het onderskeidelik die mans- en vrouens enkelspele verower tydens plaasweek se pluimbalkampioenskappe.

Die mansenkelspel wat Dinsdag plaasgevind het, is deur 21 deelnemers bygewoon. Die finale wedstryd tussen Antonie Jacobs en Stefan Breytenbach is 15-1, 15-5 in die guns van Jacobs beklink. Woensdagaand is die vroue enkelspel waaraan 26 spelers deelgeneem het, gehou. In die finale rondte het Reneé Schooneef Liza Jabobs 11-7, 11-2 geklop.

Die mansdubbelspel is deur Antonie Jacobs en Anton Schooneef ingevul deurdat hulle Flip Wessels en Stefan Breytenbach 15-6, 15-7 geklop het. Tien pare het aan dié afdeling

deelgeneem. Die vrouedubbelspel, waaraan ses pare deelgeneem het, is deur Reneé Schooneef en Liza Jacobs verower nadat hulle Yolandi Bende en Corile van der Merwe 15-4, 15-5 gewen het.

Twaalf pare het hul ingeskryf vir die gemengde dubbelspel en die finale rondte is tussen twee getroude pare uitgespook. Anton en Reneé Schooneef het hier egter die oorhand gehad oor Antonie en Liza Jacobs deur hulle 15-2 en 15-12 te klop.

Die pluimbalseisoen het reeds vroeg die jaar in aanvang geneem met onder andere 'n verwelkoming-sfunksie wat op die 4de Maart gehou is. Die Matie Pluimbalkklub wat verlede jaar groot sukses behaal het, lede jaar weer eens sewe spanne het vanjaar weer eens sewe spanne die Boland-liga ingeskryf. Hierdie week vind die Matie-ope plaas (tot en met Vrydag).

Pectora roborant cultus recti

OP DIE KANTLYN

Pippa Schoeman

DIT is 'n nuwe jaar en nuwe besems vee skoon, brude word gebou en antwoorde op vrae word gesoek.

In die gees van hierdie vernuwing kon ek myself die vraag avra of alle sport, veral vrouesport, gelyke geleenthede op Stellenbosch gegun word. Maar bo dit alles:

"Wat is die kern van Matiesport?" Wat is daardie iets wat 'n oud-Matie terug laat kom na sy geliefde sportgronde? Ek kon die antwoord op hierdie vraag net op één plek vind: Coetzenburg self.

Die ander dag sien ek 'n pa en sy seuntjie by Coetzenburg - by

die rugbyveld. Ek kon my voorstel deur sy handgebare hoe hy sy seun vertel van sy wonderlike tye hier, op die veld, in sy Ma-roentruil. En ek besef dit is waar: Rugby leef deur die geslagte voort - hulle sê dit lê in jou bloed. Jy word groot daarmee.

Intervarsity is ook nie Intervarsity sonder rugby nie en Stellenbosch is nie Stellenbosch sonder rugby nie. Rugby maak Maties. So was dit al die jare en so is dit steeds. (Maar sonder sport is daar nie 'n Maties nie.)

As 'n mens net 'n bietjie stilstaan en luister, is al wat jy hoor die vernuwings van die rugbyklub, nuwe rugbytalent, eerstepanrugby, Matierugby, koshuisrugby en eerstejaarsrugby. Voor ek myself kon kry, word ek ook saamgesleep in die stroom: rugby toe. En dit is lekker.

Op die pawiljoen deur die geraas draai ek om en voor my geestesoog sien ek vir Dok. Hy glimlag. Hy is gelukkig en tevrede as hy toekyk hoe die vyftienmanspel op sy Plek gespeel word en die beste van studentwees tot sy volle reg laat kom.

Al het die omgewing dalk "ouer" en ryper geword, is dit deur al die jare steeds dieselfde. "Pectora roborant cultus recti" (opvoeding versterk die inbors) en sport is mos opvoeding. Wat saak maak is nie watter sport nie, maar dit is die tye en geleentheid wat daarmee saamgaan. Carpe diem.

Ervare tenniswins vir US

IN beide die mans- en vroueafdelings van die Matie-tennisklub se Nuwelingtoernooi het die eerste gekeurdes geseëvier.

In die vroueafdeling het Linda Barnard die tweede gekeurde Helene Botes oortuigend 6-1, 6-0 geklop. Linda se groter ervaring en groter verskeidenheid van houe was een te veel vir 'n moedige opponent.

Linda Barnard, 'n internasionale tennisspeler wat verlede jaar nog vir Amanda Coetzer in 'n vrouefinaal in Bloemfontein geklop het, is vir die reeds baie sterk Matie-vrouespan 'n groot aanwys.

Matt Conningham (1992 Natal skolekaptein) het met bestendige spel die tweede gekeurde Helgard Slabbert met 6-2, 7-5 geklop. Die wed-

stryd was hoofsaaklik van die agterbaan beslis en punte is eers na lang houeverwisselinge gewen. In die tweede stel het Slabbert sy kans verspeel nadat hy 5-2 voor was. Albei sal verdere diepte aan die krag van die mannspele verleen.

Die Universiteit van Stellenbosch se tennisspanne sal vanjaar weer 'n krag wees aangesien verlede jaar se topspelers weer vanjaar vir die universiteit beskikbaar sal wees.

Uitslae:
Mans Semi-finaal: Matt Conningham klop Johan Wege 6-2, 6-3. Helgard Slabbert klop Christiaan Bekker 7-6 (8-6), 6-2.
Finaal: Matt Conningham klop Helgard Slabbert 6-2, 7-5.
Vroue Semi-finaal: Linda Barnard klop Ester Lategan 6-0, 6-0. Helene Botes klop Hannalize Cornelissen 6-2, 6-2.
Finaal: Linda Barnard klop Helene Botes 6-1, 6-0.

Redaksielys

REDAKTEUR: Melissa Fourie, Brandwachtstr 3, tel 6063

ASSISTENT-HOOFREDAKTEURS: Marius Visser, Nuwerus 7, tel 72702; Willem Kempen, Colignystr 8, tel 79231

BESTUURSHOOF: Aansoeke word ingewag

ADVERTENSIEBESTUURDER: Philippa Barnard, Nuwerus 9, tel 78789
Assistent-advertensiebestuurder: Nadine Fourie, Nemesia, tel 76144

HOOF-FOTOGRAAF: Helena van Zyl, Fickstr 3, Panorama, tel 021-924688
Assistent-fotograaf: Pieter Malan, Sarel van der Westhuizen, Adrian Huysamer

NUUSREDAKTEUR: Sybrandus Adema, Cluverweg 2, tel 73786
Nuus-subredakteur: Marius de Jager, Parkhof 1, tel 78305
Verslaggewers: Pieter Bruwer, Adél de Villiers, Ebbe Dommissie, Riekie-Louise Human, Alvo Kotze, Gisela Marx, Leoni Molenaar, Jeanné Moolman, Pierre Oosthuizen, Anita Tromp, Caryn Voigt, Zeldá Weitz

AKTUEELREDAKTEUR: Botha Kruger, Papegaaistr 14, tel 4962
Aktueel-subredakteurs: Marelize Görgens, Harmonie, tel 832182; Liza Albrecht, Die Berke 21
Verslaggewers: Elaine Mills, Julia Streuber, Lydia van Niekerk, Hennie Verhoef, Philippa Barnard, Trudie Broekmann, Albert Buckle, Wilma Groenewald, Janice Henning, Jean Meiring, Marguerite Roux, Nicola Schoeman, Mea Swart, Catherien Venter

INTERKAMPUSREDAKTEUR: Danie Steenkamp, Eendrag, tel 99949

BRIEWE&MENINGS-REDAKTEUR: Anna-Retha Kriel, Kaneelsingel 19, tel 72482
Verslaggewers: Elouise Coetzee, Esmé Schmitt, Karen Smith

DAG-EN-NAG-REDAKTEUR: Liza Stewart, Rattray 14, tel 72029
Dag-en-Nag-subredakteur: Leigh-Anne Goulding, Cluverweg 3, tel 5303; Tania Botha, Langenhovenstr 19, tel 79246
Verslaggewers: Gwyneth Bowner, Carey Bremridge, Walter Buchholz, Kobus Burger, Louise Erasmus, Natascha Fischer, Liza Grobler, Ryan Hitchcock, Francois Jordaan, Jean Jordaan, Nichola Meyer, Izette Mostert, Stefan Potgieter, Wilani van Wyk, Adéle van Wyk, Johan van Zyl, Herman Wasserman

SPORTREDAKTEUR: Jean Nortje, Huis van Riebeeck, tel 832123
Sport-subredakteurs: Pippa Schoemans, Hys Mys, Murraystraat 1, tel 6535; Laetitia van der Merwe, Gihonstr 7, Eden, Paradyskloof, tel 900858
Verslaggewers: Chris Carroll, Barbara Meyer, Simon Robinson

Willows verdedig met welslae

Deur JEAN NORTJE

WILGENHOF het Maandag hul trotse rugbytradisie gestand gedoen deur weereens die eerstejaar-rugbytoernooi te wen. Hulle het teen Libertas gespeel.

Maklik het dit gewis nie gegaan nie. Die geweldige wind wat gewaai het was 'n faktor wat die wedstryd se gang beïnvloed het, maar die hegte verdediging van die Wilgenhof agterspelers het gesorg dat hulle die wa deur die drif kon trek.

Tas se Vion Wium het die loot gewen en besluit om die eerste helfte téén die wind te speel. Dit was nie lank na die aanvang van die wedstryd dat Willows in Tas se kwartgebied begin boer het nie. Libertas het geswig onder die geweldige druk en begin foute maak. Servaas Hofmeyer (senter) het die eerste punte met 'n strafskop aangeteken.

Nadat Wilgenhof se losvoorspelers 'n losbal by die geeltruie afgevat het, het die bal die lengte van die lyn beweeg en Michael van Wyk (vleuel) het met 'n verdediger om sy lyf in die linkerhoek gedruk. Die doelskop was mis.

Libertas het hard probeer om punte voor die omdraaislag op die teldbord te kry, maar Willows se hegte verdediging het gehou. Met die horlosie op rustyd het Gerald Kanneali (agsteman) in die regterhoek gaan druk. Die doelskop was mis, en die telling met die omdraaislag was 13-0.

Tydens die tweede helfte het die

Die storie van die eindstryd: Libertas in besit en Willows verdedig soos tiere. Foto: Pieter Malan

Witruie weereens eerste punte aangeteken in die vorm van 'n Servaas Hofmeyer-strafdoel. Met die telling op 16-0 halfpad deur die tweede helfte was dit reeds neusie verby vir Libertas.

Tas het egter nie gaan lê nie en het verwoede aanslae op Willows se doellyn gemaak. Willows se hegte verdediging kon nie vir ewig hou nie en Shaun Surman (skrumskakel) het eindelijk die lyn oorgesteek vir 'n welverdiende vyf punte. Die doelskop was mis.

Koos Liebenberg (losskakel) het net hierna met 'n puik skepskop nog drie punte vir Tas bygevoeg. Die wedstryd het hierna opgevlam en albei spanne het verwoed ingeklim. Wilgenhof het egter met goeie oordeelkundige spel daarvoor gesorg dat hulle in Tas se halfgebied kon bly. 'n Laaste strafskop deur Servaas Hofmeyer was die finale spyker in Libertas se doodskis.

Libertas se Scott Barker het 'n stuk of vier vasskoppe gehak teen die Wilgenhof skrum. Hy kan veral

dankbaar wees vir puik skrumwerk deur Nick Daniel en Petrus Erasmus (voorrye).

In die lynstane het Lafras Moolman en Jacques Basson vir Libertas 'n monopolie aangevoer; hulle het selfs van Wilgenhof se ingooie met twee hande bemeester.

Vir Wilgenhof het die senters, Hofmeyer en Visser, geweldig beïndruk met hulle verdediging. Kanneali (agsteman) het ook 'n bars gespeel. Die eindtelling was 19-8 vir Wilgenhof.

Maties row their way to success

By DOUG HUTTON-SQUIRE

THE US Rowing Club entered two men's teams in the Riviera Vaal regatta.

The A-team was: Doug Hutton-Squire, Anton Kleye, Steph du Toit and Antony Cloete. The B-team was Alec Rust, Jaco van Niekerk, Francois Maritz and Neil van Heerden.

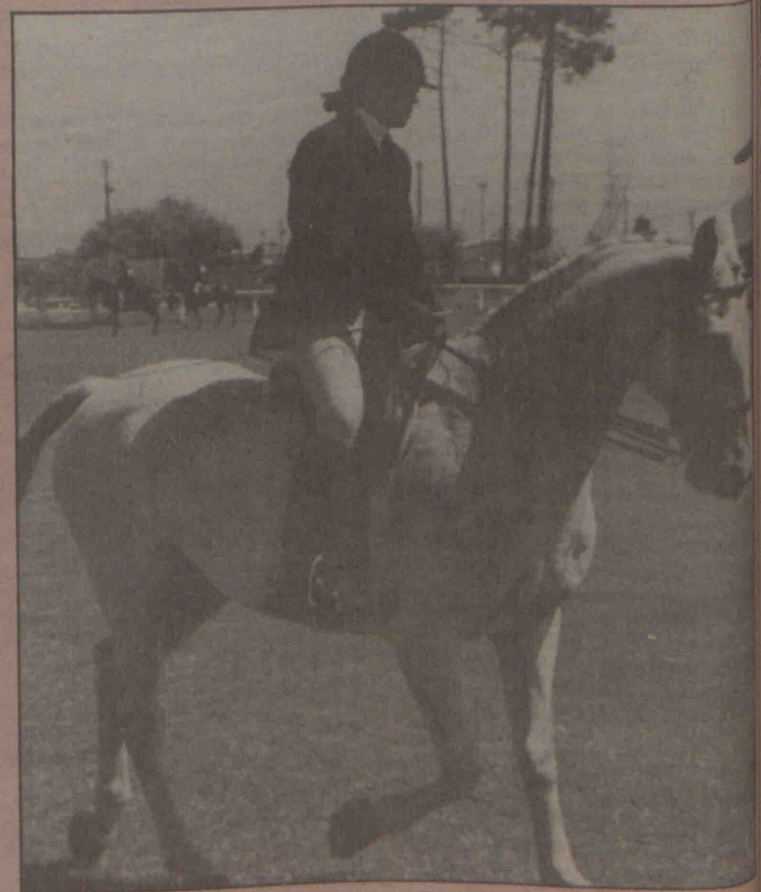
These teams entered the Cambridge Challenge event and combined to form an eight for the Transvaal Challenge event.

The regatta was held in a knockout format and the A-team had to beat VLC, Wemmer and ZRC to advance to the final. The B-team was knocked out by Wits, who then proceeded to the final. The final was won very convincingly by the A-team. This was particularly pleasing as the Wits team beat Maties three weeks ago in East London.

In the Transvaal Challenge eights there was little competition for the Stellenbosch eight and they went on to win easily.

The team returned with four medals in total and are holders of two trophies.

This weekend these teams and the rest of the US Rowing Club will be competing in the WP Championships on Saturday 20 March at Nerton Lagoon and on Sunday 21 March in the Victoria and Alfred gatta at Berties Landing.

Annadie Kidson op Mercurio. Saam het hulle ses rosette op die Kaapse skou verower.

US perde pronk

Deur ELIZABETH VAN WYK

LEDE van die US Perdryklub het op 24 en 25 Februarie deelgeneem aan die SA Ryperdklasse by die Kaapse skou.

Vyf perde is ingeskryf vir klasse soos Driegangperd, Plesierperd en beste damesryperd. Annadie Kidson op Mercurio het twee vierde, een vyfde plek en een sesde plek in die Novice Dresserkampioenskappe behaal. Die ander ruiters het daarin geslaag om hulle onervare perde goed te laat vertoon en het waaidevolle ondervinding opgedoen tydens hierdie eerste skou van die jaar.

NAMIBIË

ONAFHANKLIKHEIDSVIERING

BY

UPSTAIRS

BIRDSTRAAT, BOKANT DISKOM, OORKANT MARKPLEIN

SATERDAGAAND

20 MAART

Kom kuier saam met ou vriende

SPEZIALE AANBOD

NET R12 ELK!

- Hawaii Pizza
- Calamari
- Regina Pizza
- Spare Ribs (300 g)

Tel: 4195